

Nr. 3

Zitting 2000-2001

27 september 2000

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

SEPTEMBERVERKLARING – BESPREKING

Inhoud

Nr. 3

Woensdag 27 september 2000
Morgenvergadering

Bericht van verhindering	1
Verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2001	
Bespreking	1
Sprekers : de heren Eric Van Rompuy, Paul Van Grembergen, Francis Vermeiren, Luc Van den Brande, Ludo Sannen, Luc Martens, Miel Verrijken, Carl Decaluwe en Filip Dewinter, minister Marleen Vanderpoorten, minister Vera Dua, minister Mieke Vogels, minister Bert Anciaux en minister-president Patrick Dewael	
Regeling van de werkzaamheden	25

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.08 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHT VAN VERHINDERING

Erik Matthijs : ambtsverplichtingen.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2001**Bespreking**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de bespreking van de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2001.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, enkele maanden geleden stelde parlementsvoorzitter De Batselier voor om het debat over de Septemberverklaring uit te stellen tot na de verkiezingen van 8 oktober 2000. Dit uitstel zou electoraal opbod vermijden. Onze fractie heeft zich daar toen echter tegen verzet omdat zij het omgekeerde vreesde. Als de begroting voor 2001 pas na de verkiezingen zou worden opgesteld, dan mag men zich verwachten aan een stortvloed aan plannen en voorstellen gedurende de weken voor de verkiezingen, zonder te weten of die budgettair haalbaar zijn.

De federale eerste minister zal in de State of the Union van 17 oktober 2000 worden geconfronteerd met 400 miljard frank aan belofes. Dat is drie maal meer dan het federale budget de volgende jaren

aankan. Een kandidaat kan bij de gemeenteraadsverkiezingen geen balpen meer uitdelen of geen ballon meer oplaten, maar de heer Verhofstadt mag om de kiezers te paaïen voor bijna 400 miljard frank aan ballonnetjes oplaten. Alles is nu plots mogelijk. De ontzuuchtering na 8 oktober 2000 zal dan ook zeer groot zijn. De NPC, de Nieuwe Politieke Cultuur, en de open debatcultuur zijn voor ons dan ook slechts synoniemen voor kiezersbedrog.

De minister-president zei maandag dat de Vlaamse ministers de afgelopen weken geen ronkende verklaringen in de pers hebben afgelegd. Inderdaad, ze hebben dat niet in de pers gedaan. Minister Anciaux houdt zijn State of the Union nu in zalen in Gent in de plaats van in het parlement. Er zijn niet zoveel ronkende verklaringen meer afgelegd om miljarden te eisen voor nieuwe projecten.

Het rapport van de SERV van 12 juni 2000, waarin de netto-beleidsruimte voor de volgende jaren nog werd geschat op 4,5 miljard frank heeft blijkbaar aangezet tot bezinning. De begrotingsexpert die de berekeningen maakte is nu de begrotingsadviseur van minister Vogels geworden. Ik citeer dus iemand die expertise heeft, vermits hij van de SERV naar het kabinet van minister Vogels is overgestapt. (*Opmerkingen van de heer Paul Van Grembergen*)

De SERV heeft trouwens opgeroepen tot een ernstige bezinning over de dynamiek van de Vlaamse overheidsuitgaven.

De heer Paul Van Grembergen : Als een kabinet eenzijdig uit een kleurenpallet wordt samengesteld, dan roept men dat men wordt verdreven en wordt wegemanipuleerd. (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy : Ik geef geen kritiek op die persoon. Ik zeg enkel dat degene die het rapport heeft geschreven en gedurende enkele jaren begrotingsadviseur van dit parlement is geweest, heeft gezegd dat er voor de volgende jaren nog 4,5 miljard frank beleidsruimte is. Dat werd toen betwist. Ik heb dat echter al gezegd voor die man dat in zijn rapport schreef. Toen werd gezegd dat de CVP aan demagogie deed. Dat was niet waar. Ik citeerde gewoon dat er nog 4,5 miljard frank aan ruimte is.

Mijn punt is dat de Vlaamse regering weet dat de marges voor de volgende jaren beperkt zijn. Tijdens de besprekingen van de beleidsnota's heb ik notities gemaakt van de uitspraken van de regeringspartijen, de fracties en de ministers. Men had

Van Rompuy

het toen over 60 miljard frank aan beloftes die men zou moeten doen. Tijdens de zomer kwam daar nog het bedrag van 20 miljard frank bij via het voorstel tot afschaffing van het kijk- en luistergeld. Die afschaffing zou in het najaar worden gerealiseerd. We zien nu dat die afschaffing nog in de begroting is opgenomen en zelfs met anderhalf miljard frank is verhoogd. Het bedrag wordt nu geschat op 19,5 miljard frank. De Vlaamse regering had heel wat plannen en projecten gelanceerd ten belope van 60 miljard frank, met daarbovenop de afschaffing van het kijk- en luistergeld. De ontzuivering was groot toen men rekening moest houden met de cijfers.

Mijnheer de voorzitter, ik ben dan ook blij dat we dit debat houden voor 8 oktober en dat we niet – zoals op het federale niveau – worden geconfronteerd met 400 miljard frank die ergens in de lucht hangt. Veel burgers verwachten dat de beloften worden gerealiseerd. Na 8 oktober zal men daar maar één derde van kunnen waarmaken.

De regering-Dewael meende bij haar aantreden dat met een bruto beleidsruimte van 200 miljard frank in 5 jaar tijd heel wat mogelijk zou zijn. Tijdens de eerste maanden van haar beleid werd verkondigd dat Vlaanderen veel uitgaven kon doen. We hebben toen gezegd dat de nettoruimte maar 90 miljard frank zou bedragen. Na 1 jaar zijn de marges inderdaad grotendeels ingenomen. Buiten wat voor de welzijnssector is gedaan, is er van een echte trendbreuk dan ook weinig te merken. Mijnheer Vermeiren, de Algemene Gegevensbank van het ministerie van Financiën heeft een en ander concreet becijferd.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Van Rompuy, u zegt dat er enkel inzake de welzijnssector sprake is van een trendbreuk. Dat is echter niet niks. Het land stond daarvoor in rep en roer. Gedurende 10 jaar hebt u daar niets aan gedaan. (*Ru-moer*)

U laat uitschijnen alsof de witte woede niet bestond.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer Vermeiren, ik raad u aan te spreken over zaken waar u kennis van hebt.

De heer Francis Vermeiren : Men zal u die uitspraak niet in dank afnemen. U doet alsof u alles weet.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Vermeiren, het budget van welzijn zal de volgende jaren met 8,5 miljard frank groeien. Ten tijde van mevrouw Steyaert, mevrouw Demeester en de heer Martens hebben we die budgetten verviervoudigd. Dat is gebeurd op 10 jaar tijd. Nu is er inderdaad een nieuwe, belangrijke stap gezet.

Mijn punt is echter dat het meerjarenplan dat door de minister-president werd aangekondigd, nog altijd niet bestaat. Welke marges zijn nu opgebruikt? Wat is de tijdsspanne van de verschillende plannen die worden vooropgesteld? De Hoge Raad van Financiën heeft van de verschillende deelregeringen een becijferd meerjarenplan gekregen. Van de Vlaamse regering heeft ze een document gekregen waar de welzijnssector zelfs niet in zat vervat. Ze heeft dus eigenlijk geen meerjarenplan.

Mijnheer de minister-president, het is niet juist dat u tijdens de zomermaanden een totaal nieuwe techniek hebt gehanteerd. De regering is toen uit elkaar gegaan zonder begroting, omdat de oefening om te werken met een meerjarenplan mislukt is. U werkt nu terug op de klassieke manier. Ik vraag u om tijdens uw repliek heel concreet te zeggen waar die zogenaamde 7 miljard frank heroriënteringen en besparingen op slaan. Welke posten zijn geschrapt, en door welke ministers is dat gebeurd? Hoe wordt die heroriëntering concreet gemaakt? We blijven op onze honger zitten. We weten niet hoeveel middelen al zijn besteed. Is het juist dat al twee derden is uitgegeven nog voor de begrotingsbesprekingen van start gingen? Het parlement heeft het recht te weten welke prioriteiten zijn afgesproken, en hoe dat cijfermatig wordt vertaald.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Rompuy, we zijn tijdens het reces niet uit elkaar gegaan vooraleer we de oefening van de heroriëntering hebben gemaakt. Ik wil hier nogmaals benadrukken dat dit cruciaal is. Elke begrotingspost wordt opnieuw beoordeeld. Als dat niet gebeurt, is de begrotingsopmaak niet meer dan een techniek om het bestaande beleid voort te zetten. Elke minister en zijn administratie gaan er dan van uit dat men behoudt wat men heeft, en daarbovenop probeert om nog wat bij te krijgen.

Dewael

We willen het anders aanpakken. In de meerjarenprognose is sprake van 200 miljard frank. Daarin zitten 35 miljard frank aan heroriënteringen. Dat is dus 7 miljard frank jaarlijks. Dat laatste bedrag vertegenwoordigt ongeveer 1 percent van de Vlaamse begroting. Men kan niet een nieuw beleid voeren als men er niet in slaagt om 1 tot 2 percent van de middelen een nieuwe bestemming te geven. Die oefening hebben we voor het reces gemaakt. Nadien is dat in cijfers vertaald, met het oog op de uitwerking van de Septemberverslaging. Die oefening heeft wel degelijk 7 miljard frank, en zelfs meer, opgeleverd. Minister Anciaux alleen al heeft in de begroting van cultuur ongeveer 1 miljard frank een andere bestemming gegeven. Dat vereist politieke moed.

De heer Eric Van Rompuy : We wachten met spanning op informatie over die 7 miljard frank. We willen weten over welke begrotingsposten het gaat. Het parlement heeft het recht te weten hoe de vork in de steel zit. De besteding van de middelen is in grote mate in decreten vastgelegd. We willen precies weten hoe het zit. We weten dat er kabinetswerkgroepen aan de slag zijn geweest. Inspecteurs van Financiën zeggen ons dat u een paar honderd miljoen frank bij elkaar hebt kunnen harken, maar zeker niet 7 miljard frank. Straks zullen we daarover graag meer vernemen.

De minister-president heeft al enkele keren gezegd dat 'gouverner' 'prévoir' betekent. Hoe ziet het meerjarenplan voor investeringen en mobiliteit eruit ? Wat is het prijskaartje ? We weten dat er sociale voordelen worden toegekend aan de gebruikers van het openbaar vervoer. Maar welke timing hanteert u om de files en het aantal verkeersdoden terug te dringen ? Welke investeringen zijn vooropgesteld om de verkeersinfrastructuur en de verkeersveiligheid te verbeteren ? Na een jaar wachten hebben we recht om te weten hoe het zit.

De SERV rekende voor dat tegen 2005 het milieubeleid van minister Dua minstens 35 tot 50 miljard frank zal kosten. Welke prioriteiten en welke timing liggen aan de basis van dat milieubeleid ? We hebben daarover geen informatie. Ik geef een ander voorbeeld. De onderwijsuitgaven liggen in Vlaanderen 0,4 percent van het BNP of 25 miljard frank lager dan bij onze drie buurlanden. Hoe zult u dat verschil wegwerken ? We wachten op een meerjarenplan.

Men kan grote vraagtekens plaatsen bij de orthodoxie van de begrotingsopmaak. Tijdens de zomer-

maanden heb ik het rapport van de SERV goed doorgenomen. In dat rapport wordt goed aangetoond dat de begroting ten dele een getrukeerd uitzicht krijgt. Er is sprake van een grote toename van de beleidskredieten en van de impliciete schuld – die nog sterker stijgt dan de expliciete schuld. Alle saldi worden opgebruikt, onder meer om de bouwinvesteringen van de Vlaamse Gemeenschap te financieren.

Wie dit SERV-rapport leest, begint zich vragen te stellen. Ook de Hoge Raad voor Financiën stelt zich vragen. De begrotingsnorm is enkel gebaseerd op betalingskredieten, wat op termijn een groot gevaar inhoudt. Er worden een aantal vastleggingen gedaan die in deze norm niet voorkomen, omdat de norm is gebaseerd op betalingskredieten. Zo kunnen we vaststellen dat in de Vlaamse begroting een impliciete schuld groeit. De financiële experts van de Hoge Raad voor Financiën vragen om deze schuld te inventariseren zodat de impact op de toekomstige beleidsruimte duidelijk wordt.

Wij stellen ons de vraag waarom op deze opmerkingen van de SERV niet werd geantwoord en waarom men verder engagementen aangaat zonder in een termijn voor de betalingskredieten te voorzien. Dit vormt een hypotheek op de Vlaamse begroting. Ik bedoel hier de impliciete schuld of de verbintenissen die men aangaat waar geen betalingen tegenover staan. Vroeger waren er de beleidskredieten en was dit duidelijk. Men beschikte over bepaalde marges. Nu wordt aan verdoken schuldbouw gedaan. Belofte maakt immers schuld.

De CVP heeft nog andere bemerkingen die om antwoord vragen.

Minister-president Patrick Dewael : De Vlaamse overheidsschuld is tijdens de voorbije achttien maanden met een kwart verminderd. Op het einde van vorig jaar was het resultaat, rekening houdend met de onroerende voorheffing, 40 miljard frank. Wij hebben dit bedrag integraal gebruikt voor schuldafbouw.

Vandaag wordt gewaarschuwd voor een te snelle daling van de schuld. Ik blijf nochtans mijn standpunt verdedigen, namelijk dat de schuld verder moet worden afgebouwd. Als alles volgens plan verloopt – de middelen zijn in de volgende begroting voorzien – zal de schuld tegen het einde van de legislatuur gehalveerd zijn en zal men zich, in het licht van de fiscale autonomie die op dat ogenblik substantieel zal zijn versterkt, moeten afvragen wat het optimale schuldniveau voor Vlaanderen is.

Dewael

Kan het de bedoeling zijn dat die schuld tot nul wordt herleid ?

Mijn tweede opmerking betreft de Hoge Raad voor Financiën. Wij zijn de enige gefedereerde entiteit in dit land die systematisch begrotingen indient die een overschot vertonen. Wij zijn de enige die, als het resultaat beter is dan het ingediende overschot, dit supplementair aftrekt van de overheidsschuld. In de Franse Gemeenschap en in het Waalse Gewest wordt, sinds respectievelijk zes en drie jaar, wat beter is dan geraamd gebruikt voor nieuw beleid. Dit is de toepassing van een techniek die vergelijkbaar is met de koptabel.

Bij ons wordt dit overschot van de schuld afgetrokken. Ook vorig jaar tijdens de discussie over de normering werd de vraag gesteld om budgettair orthodox op te treden. Ik pleit er wel voor dat dezelfde regels en adviezen van de Hoge Raad voor Financiën in heel het land worden toegepast. De discrepantie tussen de beleids- en de betalingskredieten is volledig normaal. Ik zal dit ook aantonen in de commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting. U kunt niet zeggen dat wij met een budgettair probleem zitten. Als u de weerslag van de Septemberverslaging en van onze begrotingsdiscussies in *Le Soir* en *La Libre Belgique* erop naleest, zult u zien dat wordt gesproken over het rijke en economisch welvarende Vlaanderen waar het geld niet op kan. Dit is wat overtrokken, maar als België er vandaag in slaagt om de bepalingen van het stabiliteitspact te halen en te respecteren, dan is dit dankzij het Vlaamse begrotingsbeleid. (*Applaus bij de VLD, de SP en AGALEV*)

De heer Eric Van Rompuy : Toen we enkele jaren geleden – het was 1995, de voorzitter van dit parlement was bij de onderhandelingen aanwezig – verklaarden dat we zouden evolueren naar een begrotingstekort van nul, was er niemand die ons geloofde. Vorig jaar hadden we al een surplus.

Ik weet, mijnheer Vermeiren, dat de term impliciete schuld niet meer aanspreekt in deze moderne mediacultuur. Daarmee bedoel ik niet dat er geen verdienstelijk werk wordt geleverd. We staan er veel beter voor dan een aantal jaren geleden. Volgens het SERV-rapport en de hoge Raad voor Financiën moeten we ons hoeden voor de gebruikte techniek om voor verbintenissen niet in betalingen te voorzien. De impliciete schuld bedraagt nu al 20 tot 25 miljard frank. Het is de taak van de oppositie die deze begrotingen leest en analyseert, om hiervoor te waarschuwen. Daarmee kom ik niet in

Bracke & Crabbé of Dag Allemaal. Daarvoor hebben we een parlement, om tussen de lijnen te lezen waar het precies om gaat. (*Applaus bij de CVP*)

Wat de GIMV-gelden betreft die u wilt gebruiken voor een aantal investeringen, zeg ik u vandaag – en ik ben toch enigszins vertrouwd met begrotingstechnieken – dat u die gelden inderdaad kunt gebruiken voor schuldafbouw en voor de financiering van marktconforme projecten, dit zijn projecten met een marktprijs. Als de Vlaamse regering in haar PPS die GIMV-gelden gebruikt als aandeel van de overheidsfinanciering, is het de bedoeling dat die projecten opbrengsten genereren. Mijn broer heeft hetzelfde meegemaakt met de financiering van de TGV waarvoor men de Belgacom-middelen wilde gebruiken. Dit mocht echter niet van de Hoge Raad voor Financiën. Wanneer u de GIMV-gelden wilt gebruiken voor de ring rond Antwerpen, dan zult u een tol moeten heffen om de financiering te kunnen doorvoeren. Het kan niet de bedoeling zijn van de Vlaamse regering om de Antwerpenaren, na de file op de ring rond Antwerpen, nog eens te laten aanschuiven aan de tolhuizen. Inzake deze GIMV-gelden die nu al maanden boven dit parlement zweven als mogelijke financiering van grote infrastructuurwerken, zult u marktconform en conform de Europese richtlijnen moeten opereren. Ik waarschuw u – en ik weet waarover ik spreek en mevrouw Demeester weet dat ook – dat u die daarvoor niet kunt gebruiken. Ik hoop dat ik hierover straks meer duidelijkheid krijg.

Gouverner, c'est prévoir. De regering heeft geen project. Ze slaagt er niet in een project uit te werken. De verandering is nog steeds de regeerformule, maar niet het beleid. De inhoud van de Kleurennota was zo vaag dat de minister-president genoodzaakt was de aandacht af te leiden door een oeroude aanval op het vrije onderwijs.

Ik citeer terzake de voorzitter van VU&ID, de heer Geert Bourgeois : 'De Kleurennota stijgt niet uit boven het niveau van een hooggestemde verhandeling van de humaniorascholier. Ze staat bol van schone gedachten en gemeenplaatsen. Er gaat geen enkele bezieling van uit.'

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, deze opmerking begint me serieus op de zenuwen te werken.

Vermeiren

Ik was aanwezig in Antwerpen, toen de minister-president deze verklaring heeft afgelegd. Mijnheer Van den Brande, in tegenstelling tot uzelf was ik er toen getuige van dat de minister-president een pleidooi heeft gehouden voor een goede samenwerking tussen onderwijsnetten. Enkele dagen geleden was ik er, net als wij allen, getuige van dat de minister-president nogmaals heeft gepleit voor die samenwerking. Wat is daar verkeerd aan? (*Rumoer*) Boze tongen willen dit aangrijpen om mensen op te hitsen op een foutieve basis. De mensen hebben die boodschap echter zeer goed begrepen. Ik weet dat bij de basis de wens bestaat om die samenwerking in de hand te werken. Wij hebben daar dus vertrouwen in.

De heer Eric Van Rompuy : Ik vervolg mijn betoog. De ochtend na de 11-juliverklaring hoorde ik de heer Sannen van Agalev een verklaring afleggen die zelfs minder sterk was dan wat naderhand is gezegd. Men heeft een Kleurennota opgesteld zonder te overleggen met de grootste fractie in dit parlement. Bij deze nota voor de volgende twintig jaar heeft men de christen-democratie niet betrokken. Wel heeft men gevraagd aan een Amerikaans adviesbureau om een project uit te werken, op mooi gekleurd papier. Dit project is louter individualistisch en economisch. Mijnheer Van Grembergen, in zijn 11-julirede stelde de voorzitter van dit parlement, de heer De Batselier, dat als Vlaanderen ergens sterk in kan zijn, is dat in het ontwikkelen van zijn sociaal kapitaal. Hij stelde : 'Het is onze manier van samenleven, in een bonte verscheidenheid van sociale structuren en allerlei vormen van verenigingsleven. Het bloeiende middenveld moet worden gekoesterd en gestimuleerd.' De Kleurennota stelt echter dat de verzuiling van het middenveld niet meer past bij het ontvoogde Vlaanderen. Wij sluiten ons aan bij de woorden van de parlementsvoorzitter.

We wijzen er verder op dat het woord 'gezin' niet wordt vermeld in het Kleurennota, terwijl precies het menselijke en familiale kapitaal de samenleving meer dan ooit kan bundelen. Zonder dat familiale kapitaal zal de samenleving verder versplinteren en verbrokkelen tot een samenleving van ieder voor zich. We moeten meer cohesie brengen in die samenleving. We moeten ze dichter bij elkaar brengen. De vrije keuze van mensen in het verenigingsleven, in cultuur, welzijn en onderwijs is natuurlijk van heel groot belang willen we die georganiseerde manier van leven, die samenleving, behoeden voor versplintering en individualisering. Er is inzake onderwijs een heel interessante studie verschenen,

opgesteld door de universiteiten van Leuven en Gent en het HIVA. Uit die studie blijkt dat bij het secundair onderwijs vier op tien ouders met een laag inkomen en de helft van de ouders met een hoog opleidingspeil voor een bepaalde school kiezen omwille van de levensbeschouwing. Dit speelt dus nog steeds een rol bij de helft van de Vlamingen : zij vragen een bepaald engagement. Het respect voor de vrije keuze is dus precies een enorme garantie voor openheid en verdraagzaamheid. Een door de overheid opgelegde eenheidsstructuur vormt net een bedreiging voor die rijke diversiteit, die manier van leven die de Vlamingen, zoals de parlementsvoorzitter zegt, hebben verworven, elk vanuit zijn eigenheid. We kunnen toch niet beweren dat we een intolerante samenleving zijn. Dit geldt zeker niet voor het onderwijs. Hoevelen die zitting hebben in dit parlement komen niet uit het vrij onderwijs, waar inderdaad pluralisme en openheid bestaan? Jarenlang konden daar ideeën worden ontwikkeld die zeker niet behoren tot één bepaalde ideologie.

Minister-president Patrick Dewael : Ik zal daar straks op antwoorden, maar dit is natuurlijk erg belangrijk. Ik kan u geruststellen : ik heb drie kinderen, waarvan er één school loopt in het gemeenschapsonderwijs, één in het vrij onderwijs en één in het gemeentelijk onderwijs. Met de samenwerking waarvoor ik pleit, begin ik in mijn eigen gezin. (*Applaus bij de VLD*)

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister-president, niemand heeft ooit gezegd dat er geen samenwerking mogelijk is. Ik heb het hier echter over de netvervaging. De dag na uw 11-juliverklaring drong de Agalev-fractie erop aan dat u een communiqué zou verspreiden omdat het toch nogal gevaarlijk was.

De CVP wil meewerken aan een langetermijnvisie voor Vlaanderen. Ook vanuit de oppositie hebben we behoefte aan zo'n debat. Dit Vlaams Parlement mag immers niet vervallen in dagjespolitiek. Dat was het vorige jaar te veel het geval. Laten we samen de bakens uitzetten voor de 21ste eeuw. Volgende week, als men een nieuwe parlementsvoorzitter zal kiezen, zullen we u steunen. In dit parlement willen we niet werken aan een Kleurennota, maar wel aan een nota met alle kleuren, zodat men vanuit verschillende invalshoeken mee kan werken aan een nieuw project voor Vlaanderen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Van Rompuy, wij hebben geen enkel probleem met uw uitgangspun-

Sannen

ten inzake onderwijs. Ik vind echter wel dat u aan terminologievervaging doet. Als netvervaging inhoudt dat men bepaalde machtsstructuren wil doorbreken, dan heb ik daar geen enkel probleem mee. Als netvervaging echter inhoudt dat de identiteit van de verschillende scholen aangetast zou worden, dan heb ik daar uiteraard wel problemen mee. Mijns inziens is het echter duidelijk. Ik wil ten volle meewerken aan het inperken van de macht van de zuil. De zuil, ook die van het katholiek onderwijs, werkt immers eenheidsworst in de hand en ondergraaft diversiteit.

Ik geef een voorbeeld. Enkele maanden geleden heb ik een interessant gesprek gehad met broeder Stockmans, op dit moment generale overste van de Broeders van Liefde. Een van de grootste problemen was volgens hem dat zijn Broeders van Liefde-school bedreigd wordt door de druk vanuit de Guimardstraat. Naar aanleiding van de vorming van de scholengemeenschappen stuurt die Guimardstraat er immers op aan om overal regionale eigen inrichtende machten te maken. Hij verzet zich daartegen, omdat hij de identiteit en de eigenheid van het pedagogisch project van de Broeders van Liefde in stand wil houden.

Een zuil die probeert het katholiek onderwijs te stroomlijnen naar geglobaliseerde inrichtende machten met één model wil ik tegengaan. Er moet ruimte blijven voor een jezuïetenschool naast een salesianenschool en naast een school van de Broeders van Liefde. Een joodse school moet mogelijk zijn naast een katholieke school. Een Freinetschool moet mogelijk zijn naast een Steinerschool. (*Applaus*)

De heer Eric Van Rompuy : Dat is een mooi citaat van de CVP.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik wil toch even wijzen op de verwarring die de CVP bij de bevolking tot stand probeert te brengen. Ze stelt zich daarmee ontzettend demagogisch op. De CVP weet zeer goed wat wij bedoelen met de term 'netvervaging'. We hebben in de commissie al heel vaak discussies gevoerd. We hebben dus al heel vaak gezegd dat we niet voor die eenheidsworst pleiten die u altijd vermeldt.

De CVP verwacht ook voortdurend wat wij belangrijk vinden en propageren, namelijk verscheiden-

heid op het veld, en macht van zuilen, waar we tegen zijn. U maakt het de mensen moeilijk door aan desinformatie te doen. We bevinden ons dan natuurlijk op een heel gevaarlijk pad als u, zoals in sommige scholen gebeurd is, moedwillig de ouders desinformeert. (*Applaus*)(*Opmerkingen van de heer André Denys*)(*Rumoer*)

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Dat is niet juist. Wij zijn voorstander van een andere tweedeling, waarbij de overheid één weg is en het vrije initiatief een andere. Het vrije initiatief kan een rijke veelkleurigheid vertonen, levensbeschouwelijk en pedagogisch. Als de minister zegt dat de CVP de zuilen steunt, vergist ze zich. Met de formulering die de heer Sannen nu geeft, kunnen we ons akkoord verklaren, maar die wijkt af van zijn eerdere reactie op de toespraak van de minister-president.

Ook de CVP is voor veelkleurigheid. De zuilen hebben maar de macht die de vrije scholen hen zelf geven. (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy : Dames en heren, in goede tijden moet men durven. Zelfs de commentator in een liberale krant zei onlangs dat deze Vlaamse regering niet genoeg durft. Ze geniet nog altijd van het feit dat ze regeert zonder de CVP. Dat was blijkbaar de droom van een generatie, en die droom is nu gerealiseerd. De actieve welvaartstaat was voorbijgestreefd, dixit minister Anciaux, voortaan ging het om kwaliteit, niet meer om kwantiteit. Voortaan moest er in de diepte worden gewerkt, de ruggengraat van onze samenleving moest worden versterkt.

Dan begrijp ik niet dat tijdens de komende vier jaren voor onderwijs slechts 10 percent van de beleidsruimte zal worden ingevuld. Daar maakt de regering een kapitale fout. De 3 miljard frank die men uittrekt voor de uitvoering van de bestaande CAO's, is onvoldoende. Het gaat om amper 1 percent van het onderwijsbudget, waardoor een herwaardering van de leraren en een betere verloning van het beroep niet mogelijk zullen zijn. We kunnen zelfs niet meer middelen vrijmaken. Meer middelen voor onderwijs zijn nu afhankelijk van de goodwill van de Franstaligen en van de federale regering.

De regering is boos op de vakbonden. De minister-president roept op tot een nieuwe syndicale cultuur. Men aanvaardt zelfs niet meer dat de vakbonden betogen. Waar is de tijd toen Agalev'ers als Joos Wauters en Mieke Vogels de ministers De-

Van Rompuy

meester, Lenssens en Steyaert gijzelden en lastig vielen op hun privé-adres ? Dat moest toen allemaal kunnen. Als nu een vakbond opkomt voor gerechtvaardigde eisen, roept men op tot een nieuwe syndicale cultuur.

Deze regering heeft de verkeerde prioriteiten gesteld. Men leest soms dat de CVP geen alternatief is en dat een regering met de CVP exact hetzelfde zou doen. Dat ontken ik met klem. Een regering met de CVP zou zeker geen voorrang gegeven hebben aan een belastingverlaging van 200 frank per maand en per Vlaming. Met dat geld zou men 10 miljard frank in het onderwijs kunnen investeren. Met dat geld kan men een kennismaatschappij uitbouwen. Met dat geld kan men de weerloze jongeren wapenen in de ICT-samenleving. Met dat geld kan men de scholen beter uitrusten en de leerkrachten beter motiveren. Deze regering laat het onderwijs echter in de kou staan. Zij legt de verkeerde prioriteiten vast. De heer Sannen heeft op 6 september nog een intrekking of een uitstel van de verlaagde afcentiemen geëist, omdat de herwaarding van de leraren en de investeringen in onderwijs belangrijker zijn dan die schamele 200 frank per maand.

Er werd trouwens smalend gedaan over mijn 75 frank of twee pintjes. Ik werd uitgelachen. Intussen hebben we die twee pintjes nog steeds niet gedronken, want de verlaging is nog niet doorgevoerd. Nu gaat het om 200 frank per maand. De CVP kiest er daarentegen voor om de toekomst voor te bereiden en de kennismaatschappij te organiseren. Dat onderscheidt ons van alle andere partijen. (*Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt*)

Mijnheer Bossuyt, we hebben deze discussie al vaker gevoerd. Waarom niet het kijk- en luistergeld afschaffen ? Wie betaalt dat nu graag ? Niemand, ook ik niet. Schaf het dus maar af. Het is natuurlijk sympathiek om zoiets te lanceren net voor de verkiezingen. Wie kan daar nu tegen zijn ? Het zal echter voor het najaar zijn, want ik heb gisteren nog mijn biljet van het kijk- en luistergeld ontvangen en ik zal dus moeten betalen. De mensen zullen wel verrast zijn. Het staat ook nog steeds in de begroting, zodat we volgend jaar opnieuw zullen moeten betalen, tenzij u 20 miljard frank uit deze begroting schraapt. Waar zult u dat kunnen doen, bij Onderwijs, bij Welzijn, of waar ? Ook de CVP is voorstander van lastenverlaging, maar als de middelen beperkt zijn moet er gekozen worden. Deze regering kan dat niet.

Ik wil echter ook positieve dingen zeggen.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil over een en ander duidelijkheid creëren. Ik betwist ten eerste dat er voor 2001 voor het onderwijs niet in voldoende middelen is voorzien. Ten eerste zal er vanaf volgende maand onderhandeld worden over de herwaarding van het lerarenberoep. Ten tweede maken we ook de oefening om in het onderwijs na te gaan waar er overlappingen zijn.

Mevrouw Demeester, onder CVP-bestuur zijn er nogal wat overlappingen totstandgekomen. We willen die uitschakelen, niet om te besparen, maar om het geld opnieuw te investeren in het onderwijs, in functie van de nieuwe behoeften. Dat wordt op het terrein ten eerste geapprecieerd. Nadien kan er over de lonen worden gediscussieerd. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Eric Van Rompuy : Er is voorzien in 3 miljard frank voor de uitvoering van de CAO's. We kennen de bedragen dus wel.

Maar laat me iets positiefs zeggen. We hebben in de vorige regeerperiode enorme inspanningen gedaan om wetenschappelijk onderzoek en innovatie te stimuleren. Het ging om 20 miljard frank in vier jaar. Het was voor ons een grote prioriteit.

De voorzitter : Mijnheer Van Rompuy, hoewel u wilt beginnen met uw positief oordeel, moet ik u vragen om af te ronden.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, dat is onmogelijk. We zijn maandenlang buitenspel gezet. Ik zal mijn verhaal over de Septemberverklaring afmaken. Wij beschikken niet over de media of over een forum in alle kranten. Ik heb maar één forum, dat is dit parlement. Ik zal het dan ook gebruiken. (*Gelach en rumoer*)

Maar ik zou aan het positieve beginnen. Het gaat over de investeringen in informatietechnologie. De vorige regering heeft het PC/KD-project opgestart. Dat zal nu versterkt worden. Het is inderdaad belangrijk dat we daar inspanningen voor doen. Iedereen weet echter dat het 4,5 miljard frank kost om het project echt operationeel te maken, dat wil zeggen om per tien leerlingen in een PC te voorzien. Fabrimetal denkt dat er op termijn zelfs 9 miljard frank nodig zal zijn.

Van Rompuy

Nu wordt er slechts voorzien in 300 miljoen frank extra. Met de 600 miljoen frank erbij gaat het om bijna 1 miljard frank. De inspanningen zullen dus nog moeten worden verhoogd, maar het is goed dat er een aanzet is gegeven.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Die 4 miljard frank is uitgetrokken voor vier jaar, mijnheer Van Rompuy. We kunnen dat bedrag niet ineens geven : dan kan men niet volgen met de implementatie. Er moet in een traject worden voorzien.

De heer Eric Van Rompuy : In berekeningen van het departement Onderwijs heb ik gelezen dat men voor de omkadering op jaarbasis in 4,5 miljard frank moet voorzien. Het is goed dat u dit stapsgewijs uitbouwt, maar er zullen de komende jaren nog meer inspanningen moeten worden geleverd, en er zal ook wetenschappelijk onderzoek moeten worden gedaan. Het budget wordt nu teruggebracht op 2 miljard frank. Vergeleken met wat in het buitenland gebeurt, zal dit moeten worden opgevoerd.

Minister-president Patrick Dewael : U doet aan desinformatie : u hebt niet gezegd dat de meerjarenplanning wel degelijk in deze 4 miljard frank voorziet. Ze zijn noodzakelijk op het einde van de rit. U hebt eergisteren op de televisie gezegd dat men in amper 300 miljoen frank voorziet, terwijl Fabrimetal het over 4 miljard frank heeft. U geeft zo de indruk dat die 4 miljard frank moet beschikbaar zijn in de begroting 2001. Dat is desinformatie.

De heer Eric Van Rompuy : Er is in ongeveer 1 miljard frank voorzien. Om het echt operationeel te maken, heeft men 4,5 miljard frank nodig. Fabrimetal heeft 9 miljard genoemd. Ik ben dus nog voorzichtig.

Niet alles is gratis. De Vlaamse regering is gestart met de alles-is-gratis-filosofie. De auteur van deze filosofie is hier niet aanwezig. Hij heeft waarschijnlijk andere verplichtingen, ik weet niet welke. Deze vice-premier is dus niet aanwezig bij de bespreking van een Septemerverklaring.

Aan het sprookje van de cheques, het openbaar vervoer, de afcentiemen is een einde gekomen. Het gemiddelde Vlaamse gezin zal volgend jaar 60.000 frank meer moeten betalen voor autodiesel en

stookolie. Hoe belachelijk zijn dan bedragen als 100 kilowattuur of 500 frank gratis elektriciteit en 200 frank belastingverlaging per maand. De ont-nuchtering begint te komen. De oliecrisis zal wegen op de economie, zoals dat ook vroeger het geval was.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : De situatie van het gemiddelde Vlaamse gezin is nog duisterder. Als een gezin zijn kinderen naar het vrij onderwijs stuurt, betaalt dat gezin daarvoor. Deze historische onrechtvaardigheid wordt zeker door de huidige regering niet weggewerkt. Er is een jaarlijkse verzwaring van het christelijk budget bij de grote meerderheid van de families, namelijk drie vierde van de bevolking. Dat is veel erger dan een extra verhoging van voorbijgaande aard veroorzaakt door de oliecrisis. Hou dat voor ogen, want uw partij heeft daar spijtig genoeg jarenlang niets aan gedaan.

De heer Eric Van Rompuy : Men heeft de CVP verweten een slechte bestuurder te zijn. Ik wil aan de hand van enkele elementen de vraag stellen of Vlaanderen het jongste jaar goed werd bestuurd. Er werden heel weinig decreten goedgekeurd. Men zei dat dat niet nodig was, alhoewel men eerst had gezegd dat het ancien régime zou worden afgebroken en er grote structuurhervormingen zouden worden doorgevoerd. Men zou 25 percent van de decreten afschaffen, en er zou minder regelgeving komen. Ook daar hebben we nog niet veel van gezien.

Het weinige decretale werk was ook geen succes. De vervangingspools lopen leeg. Is er nu meer rechtszekerheid voor de zonevreemde woningen ? Het akkoord in de welzijnssector is haast onuitvoerbaar. De lopende onderhandelingen tussen werkgevers en werknemers zorgen voor levensgrote vragen over de organisatorische problemen. Men moet vijftienduizend mensen vinden voor vervangende tewerkstelling om de systemen van loopbaanonderbrekingen en landingsbanen te kunnen invullen. Men stelt zich ook de vraag wat er gaat gebeuren in de niet-gesubsidieerde sectoren.

Minister Anciaux, uw bevoegdheden van Stedenbouw en Huisvesting mocht u niet uitoefenen van de auditeur van de Raad van State. Hierdoor verliest men een jaar van beleid in deze sectoren. Er zijn de discussies over Isvag, Doel, Deurne. Men zegt altijd dat men goed moet besturen, maar ik stel vast dat men in de grote dossiers maar moeilijk tot besluitvorming komt. Ik denk bijvoorbeeld aan

Van Rompuy

de welzijnssector, aan huisvesting en aan stedenbouw. De beslissingen over Isvag, Deurne en Doel zijn genomen in de grootste dubbelzinnigheid, en we horen en lezen daar elke dag nog de meest uiteenlopende verklaringen over. Zo verklaarde minister Dua onlangs in een interview: 'Als ik zou voelen dat ik Doel zou kunnen redden door uit de regering te stappen, dan zou ik geen seconde aarzelen'. Wel, wie houdt u tegen? (*Rumoer*)

Wij niet. Wat wij met grote zekerheid weten, is dat voor Agalev de macht belangrijker is dan principes. Niemand belet u consequent te zijn. Het ultieme argument dat u op uw congres gebruikte, was dat de niet-aanvaarding van het compromis zou leiden tot een terugkeer van de CVP in de regering en tot het inschakelen van bulldozers.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Van Rompuy, u neemt me de woorden uit de mond. Indien er een Agalev-CVP-wissel zou zijn, dan zou Doel inderdaad nog sneller ten onder gaan. In die zin is het zeker zinvol in de regering te blijven.

De heer Eric Van Rompuy : Wij zijn op dit ogenblik geen vragende partij om te depanneren. Ik denk niet dat de minister-president daar van mij al veel telefoontjes voor heeft gekregen.

Ook over het landbouwbeleid is in de Septemberverklaring geen woord terug te vinden, waardoor de landbouwers in de grootste onzekerheid blijven verkeren. Dit bewijst dat het landbouwbeleid nauwelijks of geen prioriteit krijgt.

Het extra miljard frank voor het Gemeentefonds is niet in de begroting ingeschreven. Dit zal pas gebeuren wanneer men de parameters wijzigt. Dat is trouwens veel te weinig, gezien hun precaire financiële situatie door de elementen waarmee ze de volgende maanden geconfronteerd zullen worden.

Ik heb ook niets gevonden over de grote hervorming van het openbaar ambt, de nieuwe bestuurscultuur. Men zou alles herstructureren, maar voorzitter De Batselier heeft in de zomer verklaard dat hij die plannen onjuist, ongewenst en achterhaald vond. De paarse coalitie is het blijkbaar oneens over een zo wezenlijke hervorming. Dat debat zal ongetwijfeld in de komende maanden worden gevoerd.

Ter afronding wens ik het nog even te hebben over het institutionele debat. Het verbeterde communautaire klimaat wordt beschouwd als de grootste trendbreuk van de Vlaamse regering. De gemeenschappen gaan nu op een volwassen manier met elkaar om. De Franstaligen zeggen nu, ik citeer, 'les Flamands sont devenus adultes'. Het Vlaams Parlement was dus niet 'adulte', maar nu hebben we plotseling de grote staatsmannen die in het kader van de nieuwe 'belgitude' op een hoffelijke manier met elkaar omgaan.

De Costa zou de motor zijn van de nieuwe staatsstructuur. Maar wat is de balans na één jaar? Het Sint-Elooisakkoord zal ons Vlaams onderwijs de volgende drie jaar 3,5 miljard frank kosten. De Vlaamse regering onderhandelde zo slecht dat ze achteraf zelf een tijdbom onder de federale regering moest plaatsen om het teniet te doen. De Volksunie heeft dit akkoord in het federale parlement trouwens fel bestreden.

Minister Bert Anciaux : Ik denk dat u het over het Sint-Elooisakkoord hebt.

De heer Eric Van Rompuy : Excuseer, ik heb me vergist.

Van een federalisering van de kinderbijlagen en gezondheidszorgen – het grote punt van het Vlaams Parlement – is geen sprake meer. Covoorzitter Moureaux heeft gezegd dat dit niet op de agenda staat.

De heer Vankrunkelsven verklaarde dat er een akkoord is over de gemeente- en provinciewet, maar over Brussel en de Rand mag niet worden gesproken. Waar blijven de waarborgen voor de Vlamingen als de circulaire-Peeters wordt vernietigd en als we inzake de regionalisering van de gemeente- en provinciewet niet mogen spreken over Brussel en de Rand?

De overheveling van landbouw en buitenlandse handel wordt voorgesteld als de grote overwinning. Maar VU-voorzitter Bourgeois bestempelde die deze zomer als 'peanuts'. Voor hem is dit zelfs geen minister waard. Mijnheer Denys, u zult opnieuw langs de zijlijn moeten blijven staan. Nochtans zou ik graag hebben dat u, een parlementair 'pur sang', minister wordt (*Gelach en applaus*)

Met u als minister zouden we pas echte debatten kunnen voeren. Het is jammer dat u die kans niet krijgt.

Van Rompuy

De Waalse covoorzitter van de Costa heeft gezegd dat de Costa is mislukt. Wat zal er nu gebeuren? Men zal over de nieuwe financieringswet onderhandelen in federale werkgroepen, met andere woorden in werkgroepen van de centrale overheid. De Vlaamse covoorzitter van de Costa, de heer Vankrunkelsven, zei dat hij graag bij deze werkgroepen zou worden betrokken, omdat de gesprekken niet in de Costa zullen worden gevoerd. De CVP maakt geen deel uit van de regering en aan ons werd niets gevraagd.

Mijnheer de voorzitter, de onderhandelingen gaan over de financieringswet. Die is van wezenlijk belang voor dit Vlaams Parlement en voor onze begroting van de komende jaren. Bent u niet van mening dat wij moeten kunnen meepraten over de fiscale autonomie? Ik vraag u dan ook om op dinsdag 10 oktober – na de verkiezingen – een actualiteitsdebat te houden over de fiscale autonomie. Deze Vlaamse instelling moet over dit onderwerp toch haar zeg kunnen doen. Het moet daarbij duidelijk worden wat het standpunt is van de Vlaamse regering en van de fracties. Ik zal dit voorstel deze middag ook verdedigen in het Bureau.

Ik zal niet technisch worden, maar even opsommen wat de fiscale autonomie inhoudt voor de CVP-fractie. Ten eerste vragen we de integrale overheveling van de gewest- en gemeenschapsbelastingen: de verkeersbelasting, de schenkings- en registratiebelastingen en het kijk- en luistergeld.

Ten tweede is het belangrijk om de huidige BTW-dotatie voor het onderwijs te vervangen door een reële fiscale autonomie voor een groot deel van de personenbelasting. De heer Denys heeft hetzelfde verklaard namens de VLD-fractie. Hij zei dat de BTW-dotatie moet worden vervangen door een invulling van de personenbelasting. Die personenbelasting wordt voor 63,8 percent – dus bijna voor 64 percent – door de Vlaamse Gemeenschap opgehoest. Toch krijgen we slechts 57,5 percent van de onderwijskredieten. Het is evident dat we het tijdens de communautaire onderhandelingen over de jaarlijkse bonus moeten hebben. Het verschil tussen 57,5 en 63,8 percent zou 20 miljard frank meer opleveren voor de Vlaamse begroting.

Ten derde vraagt de CVP meer dan op- en afcantiemen. Voor ons is ook tariefautonomie belangrijk. Ook de voorzitter van het Vlaams Parlement heeft het hierover gehad. De federale wetgever fixeert de basistarieven, en de regio's moeten in staat worden gesteld om een eigen tarievenbeleid

te voeren. Daardoor zouden de basistarieven blijven bestaan, maar tevens dalen met een bepaald percentage dat kan worden ingevoerd door de deelstaten.

Ten vierde vinden wij de aftrekposten van belang: voor kinderen ten laste, voor kinderopvang, voor milieu, en voor mobiliteit. Want voor de zaken die tot onze bevoegdheid behoren, moeten wij dit in de personenbelasting kunnen verwerken. Als de aftrekpost voor kinderen ten laste een Vlaamse bevoegdheid wordt, dan kunnen wij die omvormen in een toelage, waardoor we een gedeelte van de federalisering van de kinderbijslagen kunnen realiseren.

Het voorstel van de minister-president om op- en afcantiemen mogelijk te maken bij een kwart van de personenbelasting, begrijp ik niet goed. Het is een stap terug in vergelijking met wat we nu reeds kunnen. Nu kunnen we immers op het geheel van de personenbelasting op- en afcantiemen heffen. Het is een stap terug. Wat we nodig hebben, is een tariefautonomie, de mogelijkheid om binnen bepaalde grenzen aftrekposten in te voeren, en een reële fiscale autonomie. Dit is volgens mij ook een vraag van de SP. In plaats van op- en afcantiemen moeten we rekening houden met het inkomensniveau, met de gezinssituatie en met de kinderlast.

Ik lees ook de Waalse pers. De heer Van Cauwenberghe stelt dat er geen sprake kan zijn van tariefautonomie omdat niet mag worden geraakt aan de progressiviteit van de inkomstenbelasting. Hij stelt dat de BTW-dotatie onverkort moet blijven bestaan en welvaartsvast moet worden gemaakt. Hij wil niet dat de dotatie wordt vervangen door een personenbelasting omdat die in het nadeel van Wallonië zou zijn. Het is duidelijk: Wallonië wil meer consumptiefederalisme, en is enkel bereid om ons in ruil daarvoor wat verruimde Vlaamse afcantiemen te geven, een fiscaal snoepje voor Vlaanderen. Dit ruikt sterk naar consumptiefederalisme.

Het Vlaams Parlement moet daarom het standpunt dat de Vlaamse minister-president heeft ingenomen, analyseren. We moeten op basis van de bestaande resoluties in alle klaarheid een debat voeren. Dat debat is immers van wezenlijk belang voor het Vlaams Parlement. Ik hoop dat de voorzitter de vraag steunt om daar op 10 oktober een debat over te houden. Dit is van groot belang. Het Vlaams Parlement heeft een moeilijk jaar achter de rug. We hebben weinig debatten kunnen voeren. Ligt het aan ons? Zijn we een te zwakke oppositie? Volgens de meerderheid wel, maar ik geloof van niet. Er kwamen weinig projecten vanuit de regering en

Van Rompuy

de meerderheidspartijen blokken debatten af. Paars-groen is er een beetje bang van geworden. Ik hoop dat we dit jaar in volle vrijheid kunnen debatteren.

Ten slotte zou ik de Vlaamse regering willen gelukwensen. (*Gelach*)

Ik bedoel daarmee dat ik de ministers een goede vaart wil toewensen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Zes van de negen ministers zijn kandidaat-burgemeester of titelvoerend burgemeester, zoals minister Stevaert. Eergisteren zei de voorzitter van dit parlement : 'Het thema van de decumul leeft niet meer'. Tijdens de vorige legislatuur hield de CVP dat allemaal tegen. Nu zien we dat de excellenties in de volgende jaren titelvoerend burgemeester zullen zijn. Ook het overgrote deel van de parlementsleden is kandidaat-burgemeester. (*Opmerkingen*)

Men moet altijd voor het hoogste gaan. (*Gelach*)

De NPC is begraven sinds de CVP in de oppositie zit. Men heeft ons jarenlang verwijten gemaakt. De heer De Roo was de man die de cumul verdedigde. De CVP was de partij 'des petits bourgmestres'. Nu zijn heel wat ministers kandidaat-burgemeester en zowat alle fractieleden profileren zich op gemeentelijk vlak. Van decumul is geen sprake. Ik vind dat jammer. Er is een nieuwe arrogantie van de macht. De VLD-voorzitter dreigt zelf met sancties op regeringsniveau als de SP geen coalities met zijn partij vormt op provinciaal niveau. We vragen dat er tijdens de gemeenteraadsverkiezingen wordt gekozen voor goede bestuurders. Dit mag geen inzet zijn van partijpolitieke afrekeningen op andere niveaus. Diegenen die denken dat ze de CVP een loer kunnen draaien, zullen schrikken. We zijn nog altijd sterk ingeplant in Vlaanderen, de grootste volkspartij. Na een jaar oppositie zijn we strijdbaar dan ooit. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : In het Bureau was afgesproken dat iedereen een tussenkomst zou houden van dertig minuten. Men heeft er vijftig van gemaakt. Ik neem aan dat elk ander lid ook de toestemming krijgt om vijftig minuten te gebruiken.

Vooraf was gezegd dat dit debat niet zou worden aangewend als een debat voor de verkiezingen. Ik vraag iedereen dat dan ook niet te doen. Dit is nog steeds het Vlaams Parlement.

Ik zou ook willen vragen om rekening te houden met de onderbrekingen. Iedereen zal de hem toegemeten spreektijd krijgen. Ik laat u deze drie elementen volgens uw eigen wijsheid beoordelen. Ik ben tot nu toe niet streng geweest, ik zal dat voor de volgende sprekers evenmin zijn. Ik laat het aan u over om een ordelijk debat te houden. Ik zal me afzijdig houden in de ordehandhaving van deze vergadering.

De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ergens staat geschreven : 'Na de boze, komen de goede woorden, de rustige woorden.' Ik zal het niet hebben over wijsheid, maar in elk geval hebt u in het verleden, mijnheer de voorzitter, met mij nooit enige heibel gehad over het afwijken van het thema. Ik zal me vandaag opnieuw aan het onderwerp proberen te houden.

Ik wil eerst even ingaan op de inleiding van de heer Van Rompuy. Hij maakte gewag van de verkiezingen. Sta me toe om dat ook te doen. Om met de deur in huis te vallen zou ik de slogan van mijn partij willen citeren : De vernieuwing werkt. De VLD heeft in de aanloop naar de verkiezingen voor deze slogan gekozen, om de eenvoudige reden dat hierdoor duidelijk wordt aangegeven wat de inzet van de laatste parlementsverkiezingen is geweest, namelijk het opstarten van een beleidsmatige en maatschappelijke vernieuwing.

Ik ben vandaag dan ook uiterst verheugd dat ik naar aanleiding van de Septembeerklaring 2000 namens de VLD-fractie kan zeggen dat de vernieuwing inderdaad is opgestart en de eerste vruchten begint af te werpen. Reeds één jaar, sinds de parlementsverkiezingen van 1999, kan deze Vlaamse regeringsploeg een indrukwekkend arsenaal van maatregelen voorleggen die tot doel hebben een vernieuwend sociaal, politiek, cultureel, budgettair, communautair en economisch Vlaams project tot stand te brengen. Zoals minister-president Dewael maandag reeds aangaf, gaat het de nieuwe regeringsploeg daarbij om een project met visie op lange termijn. De grote problemen van vandaag, morgen en overmorgen vinden een antwoord of een aanzet daartoe in het beleid van deze Vlaamse regering. Terecht stelt minister-president Dewael dat besturen vooruitzien is, en dat een bestuursploeg naderhand moet worden beoordeeld op de mate waarin zij bestuurd en dus vooruitgezien heeft. Alleen al op dat vlak is deze bestuursploeg vernieuwend ten opzichte van de vorige : de Septembeerklaringen 1999 en 2000 weerspiegelen

Vermeiren

duidelijk dat deze ploeg vooruitziet op alle maatschappelijke beleidsvelden.

Ik overloop graag met u de belangrijkste vernieuwingen terzake. Om te beginnen is er het gezonde evenwicht tussen een budgettaire orthodoxie en een ambitieus bestuursprogramma. De VLD-fractie verheugt zich over het feit dat de Vlaamse regering een verdere schuldafbouw als een belangrijke doelstelling naar voren heeft geschoven. Het halveren van de Vlaamse overheidsschuld tegen het einde van de legislatuur tot 112 miljard frank zal Vlaanderen nog verder lanceren als een van de economisch en budgettair gezondste regio's van Europa. Nu al kan men met enige fierheid wijzen op het feit dat van alle deelstaten in België Vlaanderen de enige is die begrotingen met een overschot indient. De minister-president vermeldde dat reeds. Het wordt nog indrukwekkender als we daaraan toevoegen dat bij dit alles de strengste norm van de Hoge Raad voor Financiën wordt gehanteerd. Dat mag even extra in de verf worden gezet.

Het meest vernieuwende is echter de combinatie van de verschillende deelaspecten, namelijk het hanteren van de strengste normen, een budgettaire orthodoxie en het introduceren van nieuwe en vernieuwende langetermijnmaatregelen op de verschillende beleidsterreinen.

Het is bovendien duidelijk dat het niet steeds moet gaan om totaal vernieuwende maatregelen. Terecht stellen de heer Dewael en zijn regering dat door een herschikking van de voorziene budgetten, na het consequent in vraag stellen van de jaarlijks terugkerende budgetvragen van de administratie en dus door het kritisch bekijken van het reeds gevoerde beleid, bijkomende middelen kunnen worden vrijgemaakt. Over de hele legislatuur moet deze aanpak 35 miljard frank nieuwe beleidsruimte opleveren. Ook dat is besturen in verantwoordelijkheid en realisme.

Collega's, binnenkort heb ik 20 jaar ervaring in het parlement. De zero-basebudgeting heb ik vaak horen vernoemen, maar ik heb nooit kunnen vaststellen dat er werk van werd gemaakt. In de Septemberverklaring en straks in de begroting zie ik daar geen onmiddellijke resultaten van. Wij zijn ervan overtuigd dat binnen de afspraken, door de regeringsverklaring en door de controle die wij zullen uitoefenen, wij voor het eerst in al die jaren zullen slagen. Die 35 miljard frank zullen worden ge-

vonden en zullen op een goede manier worden herbesteed.

Voeg aan dit alles nog toe dat de Vlaamse regering, in samenwerking en samenspraak met de federale regering, woord houdt inzake de aangekondigde belastingverlaging en maatregelen op een ander niveau ten belope van liefst 10 miljard frank per jaar, en we krijgen een indrukwekkend pakket aan maatregelen die alle Vlamingen aanbelangen. Zo bekijkt de VLD ook het dossier van de fiscale autonomie.

Fiscale autonomie moet leiden tot beter bestuur, omdat het toelaat dat een economisch succesvol beleid wordt beloond. Daarom steunt de VLD-fractie de minister-president in zijn volharding om van de fiscale autonomie een prioriteit te maken. Wij zijn niet tegen debatten en wij zullen zelfs actief meewerken. We zullen bovendien onze invloed op elk niveau laten gelden zodat er inderdaad vooruitgang wordt geboekt. Het geruzie zonder vooruitgang van vroeger mag niet als voorbeeld dienen. Wij zullen er dus omwille van het belang van de fiscale autonomie over waken dat de minister-president volhardt in wat hij zegt, eist en stelt in naam van de regering.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb er al op gewezen dat één van de voornaamste elementen waaruit de vernieuwing blijkt de koppeling van de budgettaire orthodoxie aan een ambitieuze visie is. Deze visie is tegelijkertijd eenvoudig en complex te noemen. Er moet een antwoord worden gegeven op actuele noden en er moet voldoende ruimte overblijven om in te spelen op toekomstige uitdagingen.

Een voorbeeld hiervan is de aandacht van de Vlaamse regering voor het Zorgfonds. Terecht speelt de Vlaamse regering in op de verdere vergrijzing en op de demografische evolutie van de bevolking. Het jaarlijks verhogen van het budget voor het Zorgfonds met 4 miljard frank getuigt van een visie die tegen 2010 tot een gekapitaliseerd geheel van 60 à 70 miljard frank zal leiden. Dit moet Vlaanderen in staat stellen om aan de verwachte noden te voldoen.

Ik herinner me een discussie die enkele maanden geleden werd gevoerd. Ik wil niet per se gelijk hebben, maar ik stel wel vast dat deze regering inderdaad het systeem van de kapitalisatie hanteert. Dit systeem creëert mogelijkheden om op het moment dat de moeilijkheden zich aandienen, te beschikken over de nodige reserves van 60 à 70 miljard frank. Ik ben daar alle fracties van de meerderheid

Vermeiren

dankbaar voor. Het is de verdienste van elke fractie dat dit is gebeurd.

De uitbouw van een persoonlijk assistentiebudget speelt evenzo in op de ware noden van de mensen met een handicap. Wie anders dan zij zelf zijn in staat om te bepalen wat hun noden en wensen zijn? Mijnheer de minister-president, u moet die weg verder blijven bewandelen. Men moet die mensen geven waar ze recht op hebben. Ze hebben dezelfde waarden en intelligentie, maar ze hebben wel andere noden. Het kan niet dat een gemeenschap vanuit een zuil of welke organisatie dan ook die mensen dicteert wat en hoe ze moeten leren, hoe ze moeten leven, wat ze met hun geld moeten doen. De voorzitter van de VZW Independent Living zei ooit: 'Wie gehandicapt is, hoeft daarom zijn vrijheid niet te verliezen!'. Mijn fractie is dan ook bijzonder verheugd dat daar nu de aandacht op wordt gevestigd. We vragen aan de minister van Welzijn dat ze attent blijft. Tijdens de voorbije weken en maanden heb ik zeer veel met deze mensen gediscussieerd. Ik kan u verzekeren dat dit een zeer belangrijk punt van de regeringsverklaring is. We hopen dat deze materie verder zal worden uitgebouwd en mogelijkheden zal bieden in deze maatschappij. Door de demografische evolutie zal het percentage van gehandicapten sterk toenemen.

In de lijn van het vorige sta ik graag even stil bij het ruimere debat over het overheidsbeslag op onze samenleving. De Vlaamse meerderheidspartijen hebben zich voorgenomen om tijdens deze legislatuur stevig werk te maken van de deregulering en van de administratieve vereenvoudiging. Ook hier speelt de vernieuwing ten opzichte van de vorige regeringen. Mijnheer Van Rompuy, het klopt dat men hierover al veel heeft gesproken. We hebben in het verleden dikwijls decreten goedgekeurd die we ons later beklaagden. Tijdens de jongste maanden heeft men ons herhaaldelijk verweten waar de decreten bleven. We hebben er inderdaad geen goedgekeurd. Daaruit volgt echter ook dat we er daarna geen moeten afschaffen. Waren we de afgelopen jaren wel op de juiste weg toen we alles en nog wat wilden regelen?

We beginnen eraan. We moeten komaf maken met de keizer-kostermentaliteit van vroeger. De VLD-fractie is verheugd dat daarmee een begin wordt gemaakt. Sta me toe even een beeldspraak te gebruiken die te maken heeft met de Olympische Spelen. Om te winnen moet men starten, dan versnellen en ten slotte springen. Ik dring er bij de Vlaamse regering op aan om het werk te versnel-

len en zo snel mogelijk de eerste tekenen van de deregulering en de administratieve vereenvoudiging zichtbaar te maken.

Eén van de grootste uitdagingen op het vlak van de administratieve vereenvoudiging is ongetwijfeld de creatie van e-government. De explosieve groei van het internet mag niet aan de overheid voorbijgaan. De Vlaamse overheid moet het voortouw nemen om ook via deze weg de afstand tussen burger en overheid te verkleinen. De minister-president heeft dat terecht benadrukt. Dit betekent evenwel dat alle bestuursniveaus inspanningen moeten leveren. Alle gemeenten, provincies, gewesten, openbare instellingen en andere relevante diensten moeten in dit netwerk hun plaats vinden. Er moet coördinatie komen om de gebruiksvriendelijkheid ten goede te komen. Ik geef een voorbeeld. De burger die informatie wil over zijn pensioen, zal die informatie ten slotte niet moeten krijgen van zijn gemeente of het Vlaams Gewest, maar van de administratie. Coördinatie is dus broodnodig.

De VLD-fractie vraagt de Vlaamse regering om op dit vlak de leiding in handen te nemen en alle betrokken overheden rond de tafel te brengen. Het zou jammer zijn als dit ambitieus project op de klippen zou lopen omdat de verschillende overheden en excellenties in verspreide slagorde te werk zouden gaan. Enkele dagen geleden heb ik eventjes deelgenomen aan een Europese bijeenkomst van vertegenwoordigers van steden en gemeenten. De vertegenwoordiger van Duitsland beschreef de grote vooruitgang in zijn land. We mogen de in Duitsland bestede bedragen natuurlijk niet vergelijken met wat wij hier besteden, maar we moeten in dezelfde zin werk maken van de vooruitgang. De coördinatie is daarin erg belangrijk. De Vlaamse regering moet het voortouw nemen.

Uiteraard zal de financiering moeten gebeuren in functie van de door elk bestuursniveau geleverde inspanning. De VLD-fractie steunt ten volle de optie om het Gemeentefonds 1 miljard frank extra te geven. Op die manier kan men remediëren aan de financiële ademnood waarin de gemeenten de komende jaren zullen geraken. De voorbije bewindsplougen hebben over de gemeenten immers een lawine van extra taken en verantwoordelijkheden doen neerkomen. Die beslissingen waren dikwijls verantwoord, maar het is dan ook niet meer dan normaal dat de Vlaamse regering de nodige middelen uittrekt om de gemeenten in staat te stellen alles naar behoren uit te voeren.

De heer Van Rompuy heeft gezegd dat hij daarover uitleg verwacht. De minister-president heeft

Vermeiren

verklaard dat hij in de schoot van de regering, en in overleg met het parlement en de VVSG wil bepalen welke taken op welk niveau worden uitgevoerd, en welke parameters er worden gehanteerd. De VLD-fractie schaart zich dus achter het streven van de Vlaamse regering om bij de besluitvorming zoveel mogelijk het Vlaams Parlement te betrekken en te informeren.

Het moet trouwens worden gezegd dat de vorige bewindsploegen de gemeente enorm veel taken hebben opgelegd. Het is normaal dat de regering de nodige middelen uittrekt om de gemeenten in staat te stellen alle taken naar behoren uit te voeren. Er werden in het verleden zoveel decreten uitgevaardigd en verplichtingen opgelegd dat deze niet meer werden nageleefd. Ik daag elke burgemeester, elke gemeentemandataris uit dit te bewijzen.

Gisteren werd een voorbeeld van onderzoek naar voren gebracht. Ik onderschrijf dit onderzoek niet. Maar mocht men een onderzoek uitvoeren naar het nagaan van de verplichtingen die aan de gemeentebesturen zijn opgelegd, zou men misschien tot andere resultaten komen dan degenen die gisteren het nieuws hebben gehaald. Dit onderzoek werd door Testaankoop uitgevoerd.

De VLD-fractie schaart zich eveneens achter het streven van de Vlaamse regering om het Vlaams Parlement zoveel mogelijk bij de besluitvorming te betrekken. Ik heb de heer Van Rompuy daarnet over de kleurennota horen spreken en heb hem horen zeggen dat wij daar niet bij betrokken zijn. Maar dit is een tekst die tot discussie zal leiden. Ik heb de minister-president niet alleen in Antwerpen, maar ook hier horen vermelden dat hiermee in elke straat, elke wijk een aanvang moet worden genomen.

Deze morgen heb ik een brief gekregen waarin ik als fractievoorzitter wordt uitgenodigd om hiermee van start te gaan, en om over de wijze van starten goed na te denken. De heer Van Rompuy moet niet beweren dat we hier niet bij betrokken zijn. Integendeel, de initiatieven zijn genomen en de tekst die hier op tafel ligt, zal het voorwerp uitmaken van discussie. Iedereen moet de kans krijgen om zijn maatschappelijke visie te vertolken. Dit geldt zeker voor het parlement, waar oppositie en meerderheid samen moeten praten om tot goede resultaten te komen.

Ik wil de aandacht vestigen op het feit dat er inspanningen moeten worden geleverd. De regering levert inspanningen om vooral de burger op de hoogte te houden. De kabinetten op het Martelarenplein moeten net zo goed een glazen huis zijn als dit parlement. U hebt goede voorstellen geformuleerd. Wij zullen die steunen, maar de vooruitgang en de evolutie moeten voortdurend aan de burger worden duidelijk gemaakt. De burger heeft het recht te weten hoe ver het staat met het onderwijs en de begroting, maar vooral met de concrete voorstellen en maatregelen die zijn eigen leven aanbelangen. Dat is een belangrijke taak.

Deze informatieopdracht moet bovendien systematisch gebeuren. Hiermee werd reeds begonnen. Dit is een goede zaak. Als u realiseert wat u heeft vooropgesteld in functie van de uitvoering van de cyclische begroting, dan is het goed dat de burger op elk moment de evolutie kan vaststellen en zijn parlementslid kan aanspreken wanneer hij of zij dit wenst. Wat mij het meest in het oog springt, is de visie van de Vlaamse regering op het verband tussen onderwijs, vorming, economie en maatschappelijk welzijn.

We leven in Vlaanderen in een periode van hoogconjunctuur, wat ons internationaal in een benijdenswaardige positie heeft gebracht. We mogen nochtans niet op onze lauweren rusten. De recente oliecrisis toont aan dat economische groei en maatschappelijke vooruitgang altijd een broos geheel vormen. Een van de belangrijkste Vlaamse succesfactoren is en blijft ons onderwijs.

De VLD-fractie steunt de Vlaamse regering dan ook in haar visie dat de komende jaren de nadruk moet worden gelegd op onderwijs en levenslange bijscholing. Op die manier kan een verdere toename van onze welvaart worden gerealiseerd. Meer en beter onderwijs en vorming zullen leiden tot meer kansen voor alle Vlaamse bevolkingsgroepen, wat volledig past in het sociaal en duurzaam beleid van de Vlaamse regering.

Bovendien kunnen we nu al duidelijk stellen dat er enorm veel kwaliteit in het Vlaams onderwijs aanwezig is. Het onderwijzend personeel is gemotiveerd en getuigt van veel inzet. De visie van de Vlaamse regering dat samenwerking over de verschillende onderwijsnetten heen zal leiden tot een efficiënter inzetten van de middelen, kan deze kwaliteit alleen maar verhogen. De VLD-fractie kan deze visie enkel bijtreden.

Ik wil hier even verder op ingaan. Ik heb daarstraks vanop mijn bank gereageerd toen de heer

Vermeiren

Van Rompuy suggereerde dat de minister-president in zijn verklaringen zou ijveren voor een duidelijk onderscheid en een niet-samenwerking tussen de netten. In een gemeente die mijn collega fractievoorzitter en ikzelf goed kennen, boekt men vanuit alle netten inzake bijvoorbeeld drugsbestrijding onder dezelfde leiding, met dezelfde visie en met dezelfde budgetten, resultaten. Dat is het soort samenwerking dat we nastreven. Het gaat dus niet om een aanval vanwege een of andere visie, op welk net dan ook.

Het meest vernieuwende in de onderwijssector is alweer de combinatie van de verschillende belangrijke aspecten, met name levenslang leren, wetenschapsbeleid, hoger onderwijs, enzovoort. De gelijktijdige beleidsmatige en budgettaire aandacht voor deze aspecten zal de troeven van alle afzonderlijke elementen voor de eerste keer in Vlaanderen bundelen tot een krachtig geheel.

Een ander beleidsveld waar het vernieuwend beleid van de Vlaamse regering opvalt, is dat van de mobiliteit. Het aangekondigde tweesporenbeleid met aandacht voor gemeenschappelijk vervoer en infrastructuur krijgt steeds meer vorm. Het openbaar vervoer krijgt terecht de middelen die het verdient om als volwaardig alternatief voor het auto-gebruik te worden uitgebouwd. Daarnaast heeft het door de minister-president opgestarte project rond de privaat-publieke samenwerking de deuren geopend voor het infrastructuurdebat.

Eindelijk zullen de missing links op het vlak van wegeninfrastructuur kunnen worden weggewerkt. Tevens zal het mogelijk zijn om investeringen in binnenvaartinfrastructuur, stadsvernieuwing, enzovoort te realiseren en dit na vele jaren van zoeken naar de nodige middelen.

Opdat de PPS haar troeven ten volle zou kunnen uitspelen, moet het systeem in zijn bedoelde vorm worden toegepast. Er moet met name per project een aanpak op maat zijn waarbij de privé-partner na aanbesteding wordt gekozen. Immers, het op voorhand vastleggen van een geprivilegieerde privé-partner voor alle projecten zou een quasi monopolie tot stand brengen, hetgeen alle voordelen van PPS zou tenietdoen. Dit weerlegt de stelling van de vorige spreker, de heer Van Rompuy. Hij verwees terzake naar de slechte ervaring van zijn broer, Herman Van Rompuy.

Men moet geval per geval behandelen en binnen de PPS streven naar mededinging. Ik ben er trou-

wens vast van overtuigd dat uw fractie in dezelfde richting denkt. Mevrouw Demeester heeft onlangs nog een goed initiatief terzake genomen.

De voorzitter : De heer Carl Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : De heer Vermeiren heeft al een paar suggesties gedaan maar die zijn helemaal niet concreet. De PPS met aanbestedingen en dergelijke, is niet nieuw. Ik wil dus weten wat u concreet verstaat onder publiek-private samenwerking. Bij die samenwerking is er ook sprake van privé-middelen. Hoe ziet u die inbreng door de privé-sector ? Leg dat nu eens concreet uit, geval per geval.

Net als de vorige maal goochelt u in uw betoog met cijfers. Net als toen rijst het probleem dat de grootste meerderheidsfractie cijfers gebruikt die verschillen van de cijfers die de minister-president maandag gebruikte. De minister-president had het toen inzake de zorgverzekering over een kapitalisatie van 40 miljard frank. U goochelt hier echter met bedragen van 60 tot 70 miljard frank. Over welke bedragen gaat het hier nu precies ? (*Opmerkingen bij de VLD*)

Verder vernoemde u het bedrag van 7 miljard frank. Ik wil u vragen dat bedrag eens concreet in te vullen. Waar zal men dat bedrag vinden ? Volgens welke concrete modaliteiten ?

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, er schort iets met de luidsprekers, want blijkbaar heeft de heer Decaluwe bepaalde passages uit de betoog van de minister-president en van mezelf niet gehoord. Hij vergist zich. Ik stel dus voor dat men de luidsprekers laat herstellen. (*Applaus bij de VLD*)

De heer Decaluwe stelt dat ik met cijfers goochel. Tot nu toe heb ik twee cijfers aangehaald. Ik vernoemde, als ik me niet vergis, het cijfer van 112 miljard frank : dat is het resultaat van de schuldfabou over een periode van vijf jaar. Ik heb het eveneens gehad over 60 tot 70 miljard frank. Ik wil u straks, onder het nuttigen van een kop koffie, gerust wel eens uitleggen hoe een investering van 4 miljard frank op jaarbasis met een degelijke kapitalisatie na tien jaar 60 tot 70 miljard frank kan opleveren. Mijn voorzitter heeft dat al eens gedaan, maar ik wil dat nog wel eens uitleggen. Ik weet echter niet of dat aangewezen is.

De heer Carl Decaluwe : U bent niet van plan dat bedrag te gebruiken. Daarover gaat het.

De heer Eric Van Rompuy : Het gaat hier over een vergissing. Als u, door die 4 miljard frank te kapitaliseren, 60 tot 70 miljard frank wilt bereiken, dan kunt u in die tussenperiode eigenlijk niets gebruiken voor uw zorgverzekering.

Mijnheer de minister-president, ik had het daarnet over uw nieuwe begrotingsexpert, waarmee ik u gelukwens. Maar als u het hem vraagt, zal hij u zeggen dat u eigenlijk maar 40 miljard frank hebt. Ik ga daar niet over twisten, maar die andere gelden zult u in de volgende tien jaar moeten gebruiken. Dat cijfer van 60 miljard frank klopt dus niet.

Minister Mieke Vogels : Het cijfer kan wel kloppen. Alles hangt af van de manier waarop men de lopende uitgaven financiert. Op dit ogenblik, in de eerste drie jaar, gebeurt dat deels via bijdragen en deels door een voorafname van die 4 miljard frank. We hebben altijd gezegd dat we daarna zullen nagaan hoe we het financieringssysteem voor de concrete werking zullen heroriënteren. Op dat ogenblik zou het wel eens kunnen dat die 4 miljard frank wel wordt gekapitaliseerd. De waarheid ligt waarschijnlijk ergens in het midden.

De heer Carl Decaluwe : U weet het dus niet.

De heer Francis Vermeiren : Ook wat die 7 miljard frank betreft schort er wellicht iets aan de luidspreekers, mijnheer Decaluwe. Ik ben er natuurlijk rotsvast van overtuigd dat u dit debat erg nauwlettend volgt, maar ik ben er eveneens rotsvast van overtuigd dat u soms moedwillig iets vergeet.

Wat heeft de minister-president daarnet geantwoord en wat is logisch in een parlementaire werking? Vandaag discussiëren we over de Septemberverklaring, en binnenkort voeren we de discussie over de begroting. De minister-president heeft verklaard dat elke minister zich tijdens de discussies tegenover de regering heeft verbonden tot het principe van de zero-basebudgeting, waarover we het nu al zo lang hebben. Dat betekent dat men elke uitgave in vraag gaat stellen. Mijn fractie wil daarbij weliswaar helpen en denkkracht leveren, en we zullen dit alles bewaken, maar u kunt vandaag, bij het debat over de Septemberverklaring, niet van ons eisen te zeggen waar dat bedrag van 7 miljard zit.

Elke minister moet inventief zijn bij het beantwoorden van de noden, bij het concreet inspelen op de noden van het ogenblik. Op een bepaald ogenblik steken tijdens een regeringsperiode bepaalde noden de kop op waaraan moet worden beantwoord. Welke de regering ook is, ze moet voort-

durend keuzes maken. Die keuzes zullen worden gemaakt, en elke minister moet moedig zijn terzake. Men zal dus anders moeten handelen dan in het verleden. Elke minister zal moeten begrijpen dat men daar een grote verantwoordelijkheid heeft. Op basis van de woorden van de minister-president neem ik aan dat de ministers dat ook zullen doen.

Mijnheer Decaluwe, inzake de PPS wil ik verwijzen naar de conclusies van de voorbije onderzoekscommissie van dit parlement. In die conclusies heeft men onder meer de volgende opmerking opgenomen over het verbeteren van de parlementaire werking. Alle initiatieven kunnen niet in één pot worden gestoken of op dezelfde manier worden behandeld. Als wij zeggen dat er voorstellen geformuleerd kunnen worden en dat men geval per geval moet werken, dan zal dat afhankelijk zijn van de voorstellen van een werkgroep.

De minister-president heeft in zijn redevoering gezegd dat de regering de bedoeling heeft kerngroepen te creëren. Ik heb er niets op tegen dat die kerngroepen ontstaan. Ik heb er niets op tegen dat er binnen de bevoegde commissies van dit parlement ideeën naar voren worden gebracht. Ik heb er niets op tegen dat we samen zoeken om bepaalde problemen op te lossen: de files, de missing links, de verkrotting in de steden.

Tevens zou het goed zijn dat de kerngroepen initiatieven nemen om binnen de gemeenten en steden bepaalde problemen op te lossen. Het zou goed zijn dat men vanuit die steden en gemeenten initiatieven neemt en die doorspeelt. Men kan dan een lastenboek maken en geval per geval werken. Als men daarvoor bepaalde GIMV-fondsen zou benutten, ben ik ervan overtuigd dat er de komende jaren heel wat initiatieven mogelijk zullen zijn. Er zijn heel wat problemen die we de volgende jaren moeten oplossen. Daarvoor is ook heel wat geld nodig. Hoe dan ook, ik twijfel er niet aan dat we daar allemaal samen aan zullen meewerken.

Mijnheer Decaluwe, het is natuurlijk niet mogelijk om alles nu al concreet in te vullen. Zo werkt een parlement niet. Een bestuursgroep moet weten waarover het gaat. Ik ken uw positieve ingesteldheid in dit verband. Ik hoop dan ook dat we zullen kunnen samenwerken om tot de noodzakelijke oplossingen te komen.

Trouwens, het is nu inderdaad anders. Toen de vorige begroting twee jaar terug werd voorgesteld door de vorige regering, voelde de heer Decaluwe minister Stevaert van Openbare Werken op een verschrikkelijke manier aan de tand. Ik vroeg hem

Vermeiren

toen of hij dan niet akkoord ging met wat de regering voorstelde.

Mijnheer Decaluwe, wij gaan dat spel niet spelen. De meerderheidsgroepen koesteren die wens niet. Wij zullen onze ministers niet afschieten tijdens de begrotingsbesprekingen. We zullen met elkaar praten. We zullen samen naar oplossingen zoeken. Ik kan u verzekeren dat de meerderheid – welke fractie ook – nooit de opmerkingen zal maken die u tot de minister hebt gericht. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Bij die grote trendbreuk heb ik mijn bedenkingen. Om te beginnen antwoordt u niet op mijn vragen. In de Septemberverklaring verwijst men naar de begroting, in de begroting naar de begrotingscontrole, in de begrotingscontrole naar de beleidsnota's. Ondertussen weten we nog altijd niets. Vroeger stak er af en toe een echte debatcultuur de kop op hier in dit parlement. Nu spuit de heer Sannen zijn kritiek op de regering in de pers. Dat is natuurlijk een trendbreuk zo men wil.

De heer Vermeiren praat altijd even bedreven maar ook even wazig over PPS en lastenboeken. Er moet altijd een lastenboek zijn. De heer Vermeiren draagt dus geen oplossing aan. Als de particuliere sector een inbreng doet, zal die steeds zeggen : voor wat hoort wat. Dat geldt zowel voor de ring van Antwerpen als voor de sociale huisvesting. De particuliere sector wil inkomsten. In de sociale huisvesting zal men dus marktconforme huurprijzen vragen, zodat de overheid met huurcompensaties voor de dag moet komen.

Men blijft PPS als een magische formule naar voren schuiven, maar concrete resultaten zijn er nog altijd niet. Wanneer komen de nodige nieuwe structuren er, wat is de timing, hoe zal men de particuliere sector bij dit project betrekken ? Op al die vragen krijg ik geen antwoord.

De heer Francis Vermeiren : Ik zal nogmaals een poging doen om een en ander te verduidelijken voor de heer Decaluwe.

Wat was de werkwijze bij de vorige regering ? Tijdens de begrotingsbespreking binnen de regering kwam men tot een akkoord. In het parlement kwam er dan zwaar verzet van twee meerderheidsleden, de heren De Roo en Decaluwe, tegen de begroting voor Openbare Werken, toevallig de be-

voegdheid van een minister van een andere partij. Die twee dissidenten kregen toen ten dele onze steun. Wij dienden amendementen in die in de lijn lagen van hun kritiek, maar onze amendementen werden weggestemd. Was dat de goede manier van werken ?

De heer Carl Decaluwe : Bij de begrotingscontrole hebben we onze slag thuisgehaald.

De heer Francis Vermeiren : Het is voor u blijkbaar moeilijk om te debatteren met iemand die een goed geheugen heeft.

Ik denk na over de problematiek van PPS en tol. Ik onderzoek hoe men de particuliere sector warm zou kunnen maken om te participeren in een missing link. Regeringen moeten oplossingen bieden voor de problemen uit de samenleving, zo lees ik in de krant, dus zoek ik mee naar een oplossing. Ik denk nu luidop na. Men zou bijvoorbeeld aan een financiële instelling kunnen vragen om een missing link te financieren, waarna ze gedurende een aantal jaren zou worden vergoed – noem het een soort leasingvergoeding – volgens het gebruik van dat stuk weg. Die idee begint te leven.

De heer Carl Decaluwe : Dat noemt men dus tol.

De heer Francis Vermeiren : Dat is geen tol. Blijkbaar bent u al een tijdje niet meer in Frankrijk geweest. Daar hanteert men het tolsysteem : stoppen en betalen. Bij mijn systeem kan men met een teller perfect weten hoe intens een weg benut wordt en wat dus de vergoeding moet zijn, een vergoeding die de regering dan kan inschrijven in haar cyclische en jaarbegrotingen. Met dat PPS-systeem gebeurt er eindelijk iets.

Nu klaagt iedereen over files en verkrotting, maar we doen niets, omdat we niet over de financiële middelen beschikken. Mevrouw Demeester, een belangrijk denker van uw partij, denkt er ook zo over. U moet er met haar eens over praten ; zij is een initiatiefneemster. Als we er samen aan werken, zult u versted staan van het aantal oplossingen dat we kunnen vinden.

Mijnheer de voorzitter, ik wil het ook eens hebben over verkeersveiligheid. Elke betrokken partij moet zich daar ten volle voor inzetten. We zijn allemaal verdrietig als we op maandagmorgen de balans vernemen van de verkeersdoden. We dragen allemaal een grote verantwoordelijkheid. Als de mogelijkheid zich voordoet om oplossingen te vinden of om verbeteringen aan te brengen, dan is het

Vermeiren

verkeerd om daar niet over te spreken en geen vooruitgang te boeken.

Met betrekking tot het Vlaams woonbeleid wil de VLD-fractie een lans breken voor meer eigendomsverwerving. Ondanks de zware inspanningen van de regering – niet alleen nu maar ook vroeger – om te voorzien in extra sociale huurwoningen, moeten we vaststellen dat de wachtlijsten voor betaalbare woningen op korte termijn niet zomaar kunnen worden weggewerkt. Gezien de hoge conjunctuur en de lage leninglast lijkt het ogenblik ons rijp om een deel van het patrimonium als goedkope koopwoningen aan te bieden.

Op die manier kunnen er opnieuw middelen worden gegenereerd om de invoering van een huursubsidie voor de zwaksten in de maatschappij te bespoedigen. Ook daar moeten we dringend optreden. Onze voorzitter heeft daar toen hij nog een andere bevoegdheid had, evenals zoveel anderen, prijzenswaardige inspanningen voor gedaan. We weten echter allemaal dat er nog zeer veel problemen zijn.

We moeten rekening houden met het feit dat elke Vlaming nu eenmaal een baksteen in de maag heeft. Het aanbod van goedkope koopwoningen zal mensen met een lager inkomen eindelijk de kans bieden om een eigen woning te verwerven, en aldus een vorm van maatschappelijke onafhankelijkheid te herwinnen.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Het pleidooi van de heer Vermeiren om een stuk van het sociaal huurpatrimonium te verkopen, zal de wachtlijsten nog langer maken. Met de opbrengst van twee woningen zullen we slechts één nieuwe woning kunnen bouwen. Dat is de harde realiteit. (*Opmerkingen van de heer Francis Vermeiren*)

Ik heb goed geluisterd, mijnheer Vermeiren. Waar blijft de regering met de cijfers? De heer Sauwens was pas een week minister, toen er al sprake was van 5.000 woningen meer dan gepland, namelijk 20.000 in plaats van 15.000. Nu is er opnieuw slechts sprake van 15.000 woningen. Uw pleidooi voor eigendomsondersteuning is hypocriet. Deze Vlaamse regering heeft de enige vorm van eigendomsondersteuning, de TIL, in december ten onrechte gewoonweg afgeschaft. Dat is de harde realiteit.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Decaluwe, u hoeft ons niet te beletten om na te denken. Onze fractie denkt dat er een mogelijkheid bestaat. Het is trouwens nog niet zo lang geleden dat dat geregeld gebeurde. Ten eerste staan er te weinig woningen. Ten tweede worden ze steeds ouder. We worden overal geconfronteerd met de noodzaak aan renovatieprojecten. Die moeten gebeuren, maar zijn verschrikkelijk duur. Als zodanig beletten ze dat er nieuwe woningen bijkomen. Een frank kan nu eenmaal maar één keer worden uitgegeven.

In een periode van hoogconjunctuur, waarin de mensen gelukkig werk hebben en waarin de rentelast gelukkig niet te hoog is, kunnen we overwegen om de mensen de gelegenheid te bieden om een huis aan te kopen. Dat moet goed bestudeerd worden, en het mag niet gaan om sporadisch hier en daar een huis. Dat moet ook gebeuren tegen degelijke voorwaarden. U weet dat die voorwaarden bestaan, want u bent beheerder geweest van zulke verenigingen.

Met de bedragen die zo worden gegenereerd, zou de huursubsidie, waar veel over wordt gepraat, kunnen worden gerealiseerd. We kunnen hiermee een directe oplossing bieden, niet ten bate van diegenen die huishuur innen, maar van degenen die onvoldoende centen hebben om huishuur te betalen. Op een redelijke basis, mits de controle van de overheid en de medewerking van het OCMW of de socialewoningmaatschappij, kunnen we tot directe resultaten komen.

Ik denk niet dat u zich vergist, maar dat u weet waarover het gaat en me begrijpt. U probeert de stelling te ontraden omdat het niet uw stelling is. U maakt echter de vergissing door te zeggen dat men een huis verkoopt en daarmee een ander kan verwerven. Dat is het niet. Men verkoopt een huis en men kan daar veel meer mee presteren voor een lange termijn en veel vlugger en directer.

We geven dit ter overweging aan de regering. We hebben niet de pretentie om te zeggen dat deze regeringsverklaring een blauwe regeringsverklaring is. Dit is een resultaat van discussiëren. We hebben geen problemen met goede ideeën van andere coalitiepartners. Dit is parlementair werk. Hoe jong u ook bent, mijnheer Decaluwe, u bent toch zo conservatief ingesteld. U hebt ooit een plaatje van buiten geleerd en blijft altijd in diezelfde richting denken. Stap toch af van dat conservatisme en denk aan de kringen waaruit u gekomen bent.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer Vermeiren, laat ons niet persoonlijk worden. Ik ken uw dossierkennis. Ik kom van de studiedienst van het ACW en ik ben daar trots op.

De heer Francis Vermeiren : Zo heb ik u leren kennen. Ik heb u tientallen malen in dit parlement horen zeggen waar u uw opleiding hebt gekregen en dat u er fier op bent. Vergeet dat niet, en denk progressief.

De heer Carl Decaluwe : Ik vergeet dat niet, maar ik zeg wel duidelijk dat de CVP-fractie tegen het invoeren van veralgemeende huursubsidies is. Het is echter moeilijk een inhoudelijk debat met de heer Vermeiren te voeren.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, mijn betoog heeft duidelijk aangegeven dat, één jaar na de historische parlementsverkiezingen van 1999, de politieke en maatschappelijke vernieuwing in Vlaanderen overduidelijk is ingezet én werkt. Een continu beleid, gecombineerd met budgettaire orthodoxie en een ambitieus toekomstproject voor Vlaanderen zullen een beter Vlaanderen tot stand brengen waar het goed is om te wonen, te werken, te ontspannen, kortom om te leven.

Ik hoor desondanks vanwege de oppositie de kritiek dat er niets nieuws onder de zon is. Mocht mijn betoog met de objectieve feiten en cijfers die fracties nog steeds niet van het tegendeel hebben overtuigd, zal ik met enige beeldspraak proberen hen tot andere inzichten te brengen.

Ik vergelijk het verschil tussen de huidige Vlaamse regering en de vorige regeerploegen met het zoeken naar een manier om een rivier over te steken. De vorige bewindsploegen hebben jarenlang aan de oever van het heden gezocht naar een manier om de rivier over te steken naar de oever van de toekomst. Waar de vorige Vlaamse regeringen zich beperkten tot het laten oversteken van kleine maatschappelijke groepen in kleine bootjes, heeft deze Vlaamse regering een echte brug voor alle Vlamingen geslagen tussen beide oevers. Een brug, collega's, die alle Vlamingen zal toelaten om de toekomst hoopvol en ambitieus voor zichzelf en voor hun kinderen en kleinkinderen tegemoet te zien.

Gedaan dus met het pessimisme en het doemdenken ! Meer dan een jaar geleden kon Vlaanderen beter. Na één jaar paars-groen doet Vlaanderen het beter. De vernieuwing werkt, en dus werkt Vlaanderen. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister-president, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik heb in tegenstelling tot de twee vorige sprekers geen Fidel Castro-ambities en zal me proberen te beperken tot de mij toegemeten 30 minuten. Kort en krachtig lijkt me nog altijd beter dan lang en vervelend.

Mijnheer de minister-president, ik steek niet onder stoelen en banken dat ik me vandaag liever had gericht tot de mensen die uiteindelijk het beleid – misschien moet ik wel wanbeleid zeggen – van deze regering bepalen. Misschien bent u net met hen aan het telefoneren. Ik had me dus liever niet tot een tussenpersoon gewend. Ik weet dat het niet gebruikelijk is, maar ik had op uw plaats liever de heer Verhofstadt of de heer Michel, de echte leider van de federale regering, gezien. In het voorbije jaar werd immers duidelijk aangetoond dat de Vlaamse regering als autonome beleidsinstantie in feite opgehouden heeft te bestaan. U vertegenwoordigt in Vlaanderen wel degelijk de uitvoerende macht, maar dan enkel in die zin dat u uitvoert wat op federaal en eventueel op Waals niveau wordt beslist.

Op zich is dit niets nieuws. Ook de vorige Vlaamse regering was in hetzelfde bedje ziek. Er is wel één verschil. De vorige minister-president probeerde tenminste nog hier en daar een doorbraak te forceren, hoe minimalistisch die ook was. Zijn gebrek aan strategische visie en zijn onvermogen om de logische consequenties uit zijn eigen stellingname te aanvaarden, moesten inderdaad worden gecompenseerd door een 'hou me tegen of ik bega een ongeluk'-politiek. Maar goed, hij had tenminste nog enige ambitie voor Vlaanderen. Precies dat totale gebrek aan ambitie voor Vlaanderen is wat mij tegen de borst stuit bij uw en uw regering.

Op dit ogenblik is het ook binnen de Vlaamse regering België alles wat de klok slaat. Het project 'Vlaanderen Europa 2002' wordt afgevoerd, omdat zelfs dit brave en beperkte project te veel naar de Vlaamse identiteit verwijst. Het lijkt wel alsof deze regering de Vlaamse eigenheid en identiteit iets vies is gaan vinden en daar absoluut afstand wil van nemen.

Mijnheer de minister-president, u bent erin geslaagd met uw Septemberverklaring een soort 3 Suisses-catalogus met modieuze ideetjes en ideeën naar buiten te brengen. Begrijp me echter niet verkeerd. Een aantal zaken die u wenst te realiseren, liggen zodanig voor de hand dat zij ook onze steun

Dewinter

genieten. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan het levenslang leren, de aandacht voor de informatie- en communicatietechnologieën, de publiek-private samenwerking, bepaalde infrastructuurwerken of nog een versnelde schuldafbouw.

In uw catalogus prijken ook een aantal zaken die ons – en wellicht nog vele anderen – de wenkbrauwen doen fronsen. Ik denk daarbij aan die netvervaging in het onderwijs waarvan u een hardnekkig en verstokt promotor blijkt te zijn. U schermt met begrippen zoals ‘betere besteding van het onderwijs’, een ‘opener opvoedingsklimaat voor onze jongeren’, een ‘optimalisering van het aanbod’ en ‘samenwerking tussen scholen’ om uiteindelijk die beruchte netvervaging te camoufleren en door te drukken. Om al deze nobele doelstellingen te realiseren, is evenwel geen netvervaging nodig. Integendeel, het moet nog worden bewezen dat een uniforme, grijze eenheidsworst in het onderwijs zou leiden tot een betere besteding van de budgetten en een verhoging van de kwaliteit van het verstrekte onderwijs. U bestrijdt het grondwettelijk gewaarborgde recht om onderwijs te mogen realiseren op levensbeschouwelijke basis. Daar waar de verscheidenheid van ons onderwijs juist borg staat voor verrijking en kwaliteit, komt u aandragen met een feitelijk pleidooi voor meer overheidsdirigisme, voor gelijkenschakeling en dus voor verschraling van het onderwijs.

U citeert een aantal praktische overwegingen, maar de Vlaams Blok-fractie heeft de stellige indruk dat het vooral ideologische overwegingen en motieven zijn die u bewegen. De heer De Gucht – hier vandaag opvallend afwezig – zal mij zeker niet tegenspreken als ik stel dat deze regering een hoog tot zeer hoog anti-vrijonderwijsgehalte heeft. Deze coalitie is altijd al diep doordrongen van een revanchistische haat tegen het vrij onderwijs. Nu de CVP opzij is geduwd en het Vlaams Blok in een cordon sanitaire werd gedrongen, kan deze haat bij deze regering ten volle tot uiting komen.

Mijnheer de minister-president, anno 2000 de schoolstrijd willen overdoen, getuigt niet van veel toekomstvisie, het is eerder een stap achteruit. U zult niet enkel de christen-democraten op uw weg vinden als u dit pleidooi blijft houden, maar ook het Vlaams Blok. Wij willen immers opkomen voor het gewaarborgd recht op onderwijs op een levensbeschouwelijke basis, dat altijd heeft bestaan. Het is immers ook een waarborg voor kwaliteit en verscheidenheid in het onderwijs.

Mijnheer de minister-president, in elk interview, in elk debat, in elke verklaring bezingt u in de meest lyrische bewoordingen de goede politieke verstandhouding die zagezegd heerst tussen Vlamingen en Walen. Als men u zo bezig hoort, is het bijna om emotioneel van te worden, maar ik heb slecht nieuws voor u. Al de Franstalige schouderklopjes, de glimlachjes en zogenaamde blijken van sympathie waarvan u schijnbaar erg geniet, hebben helemaal niets te maken met een plotse bereidheid van de Franstaligen om te praten over meer autonomie voor Vlaanderen. Dat de verhoudingen met de Franstaligen zo ‘goed’, ‘optimaal’ en ‘uitstekend’ zijn, heeft alles te maken met de ene toegeving na de andere die u doet. De partijen die aan de macht zijn in Vlaanderen, zijn immers bereid om bijvoorbeeld kwistig extra miljarden voor het Franstalig onderwijs in het rond te strooien, en om eentalig Franse rechters in Brussel te benoemen.

Ik moet eerlijk toegeven dat ik de Walen op dit ogenblik geen ongelijk kan geven. Als ik de heer Van Cauwenberghe of de heer Di Rupo zou zijn, zou ook ik heel vriendelijk zijn tegen de ruggengraatloze jaknikkers in de Vlaamse en federale regeringen. Mensen die de ene toegeving na de andere doen, moeten in ere worden gehouden, die moeten worden gesoigneerd en in de watten worden gelegd. Ik denk dat de Walen dat zeer goed hebben begrepen.

Vandaag wordt de Vlaamse regering in een editoriaal van De Standaard ‘de vazal van de federale regering’ genoemd. Verder staat: ‘Die lijdzaam ondergane voogdij tast de geloofwaardigheid van het Vlaamse niveau aan’. Dit zeg ik dus niet, noch de CVP, noch de oppositie, maar een gezaghebbende Vlaamse krant.

Mijnheer de minister-president, ik vrees dat er heel binnenkort een einde komt aan uw fabeltje dat de verstandhouding met de Franstaligen zo fantastisch is en dat een doorbraak kan worden verwacht in de verdere staatshervorming. Federaal premier Verhofstadt is natuurlijk niet helemaal gek, en stelde de besprekingen hierover uit tot na de verkiezingen. Dat neemt niet weg dat de Walen, onder meer op de Waalse feestdag, reeds bijzonder duidelijk de puntjes op de i hebben gezet: er komt geen nieuwe staatshervorming.

U wilt nu een aantal belastingen defederaliseren zonder evenwel te raken aan wat fundamenteel is: de miljardenstroom van Vlaanderen naar Wallonië. Zelfs dat wordt u niet gegund. De heer Hasquin, minister-president van de Franse Gemeenschap, spreekt van een ‘provocatie’. De Brusselse minis-

Dewinter

ter-president, de heer Simonet, vindt uw minimalistische voorstellen 'onaanvaardbaar omdat ze tot fiscale concurrentie leiden tussen de gewesten'. Dat is hun antwoord. Dat is het sympathieke, toffe, aangename en vriendschappelijke klimaat tussen Vlaanderen en Wallonië, wanneer Vlaanderen zelfs maar minimale eisen stelt.

Er is een tijd geweest dat de liberalen – echte liberalen- concurrentie geen vies woord vonden. Integendeel, concurrentie was het alfa en het omega van uw ideologie, van uw levensbeschouwing, van heel uw programma. Vandaag is de term fiscale concurrentie uit den boze. Hij mag niet worden gebruikt. Wallonië maakt duidelijk dat in geen geval over dit thema mag worden gesproken. De Walen willen uiteraard steeds meer Vlaams geld, maar ze willen op geen enkele manier geresponsabiliseerd worden.

Een paar weken geleden zag ik de voetbalwedstrijd tussen Anderlecht en Manchester United. De uitslag was 1-5. Raymond Goethals, ex-bondscoach, noemde de Anderlechtspelers 'amateurkes' die onderuit gingen tegen het professioneel georganiseerde Manchester United. Het deed me onwillekeurig denken aan de verhouding tussen Waalse en Vlaamse beleidsverantwoordelijken. Ik hoop voor u dat de uitslag minder pijnlijk wordt. Aan Vlaamse kant hebben we de 'amateurkes' en aan Waalse zijde zitten de professionelen die weten waarmee ze bezig zijn en doelpunt na doelpunt scoren.

De bijzonder minimalistische doelstellingen van uw regering zullen nooit een einde maken aan de aderlating die als solidariteit wordt verpakt, namelijk de permanente miljardenstroom via de sociale zekerheid van Vlaanderen naar Wallonië. Waar is de tijd dat de VLD hier bij monde van de heer Denys en anderen pleidooien hield en allerlei voorstellen ondertekende voor de splitsing van de sociale zekerheid en voor meer Vlaamse autonomie ? Die tijd is nu blijkbaar lang voorbij. U hebt geen enkele strategie om uit de impasse te geraken. Bij de Walen is dat anders. Daar bepalen niet alleen het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap een strategie, maar komen ook de partijvoorzitters geregeld samen om te overleggen. Wat een verschil met de instantie die zich Vlaamse regering noemt !

U spreekt in uw Septemberverklaring over de realisatie van een zogenaamde doorbraak, de overheveling van de gemeente- en provinciewetgeving. Dat hebben we dan toch binnengehaald. Moet ik er

u aan herinneren, mijnheer de minister-president, dat die zogenaamde doorbraak acht jaar geleden al werd gerealiseerd : in 1992 naar aanleiding van het Sint-Michielsakkoord. U prijkt met de veren van iemand anders.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Dewinter, u doet alsof dat zal worden gerealiseerd. Ik merk echter op dat in de Septemberverklaring Brussel en de faciliteitengemeenten niet ter sprake komen. Er wordt niet gepraat over waarborgen voor Vlaamse Brusselaars, over de faciliteitengemeenten, de voogdij, enzovoort. De heer Vankrunkelven heeft vorige week nog een interview gegeven. Ik lees nog steeds interviews, maar ik ben op het punt gekomen dat ik het niet meer zal doen. Wat men zegt wordt twee dagen later al ontkend.

De covoorzitter van de Costa zegt in dat interview dat deze zaken niet ter sprake zullen komen. Dat betekent dat we in de faciliteiten- en Randgemeenten en in Brussel geen enkele waarborg hebben om vooruitgang te boeken. U stelt dit als een verworvenheid voor. We hebben dit tijdens acht jaar regering-Dehaene niet doorgevoerd omdat we de gemeentewet in Brussel pas wilden regulariseren als daar op gemeentelijk vlak waarborgen tegenoverstonden. We eisten ook een voogdij in de faciliteitengemeenten.

De heer Filip Dewinter : U moet mij niet overtuigen.

De heer Eric Van Rompuy : U bent veel te gematigd, mijnheer Dewinter.

De heer Filip Dewinter : Ik ben blij dat ik op dat vlak door de CVP wordt voorbijgestoken. Ik hoop dat als de CVP ooit nog eens aan de macht komt, ze dat ook zal realiseren. De minister-president stelt dit als een verworvenheid voor, niet ik.

Minister-president Patrick Dewael : Wat zeggen de Vlaamse Brusselaars daarover ?

De heer Eric Van Rompuy : De heren Chabert en Vandenbossche, mevrouw Grouwels en mevrouw Neyts hebben hun standpunt onderschreven. De VU en de VLD, met onder andere vader Anciaux, zijn ooit uit de Brusselse regering gestapt omdat ze het niet eens waren met de taalpolitiek in de Brusselse ziekenhuizen. Mijnheer de minister-president, u hebt ooit in de Kamer gezegd dat het Europees stemrecht er nooit mocht komen zonder waarbor-

Van Rompuy

gen op gemeentelijk vlak voor de Vlamingen. Het stemrecht is echter doorgevoerd.

Minister Bert Anciaux : Door wie werd dat ingevoerd ?

De heer Eric Van Rompuy : Door de meerderheid in de federale regering. Ik hoop dat u erachter staat. Premier Verhofstadt voert nu grote betogen over het Europese burgerschap en stemrecht voor migranten. U bent daar toch ook voorstander van, hoop ik ? Mijnheer de minister, u hebt waarborgen geëist voor de Vlamingen in Brussel bij de regionalisering van de gemeente- en provinciewet. Die waarborgen hebt u echter niet gekregen ! Als Brusselse Vlaming en minister van Brusselse Aangelegenheden laat u de regionalisering van de gemeente- en provinciewet passeren zonder waarborgen. *(Opmerkingen van minister Bert Anciaux)*

Durft u dat hier nu zeggen : geen regionalisering van de gemeente- en provinciewet zonder waarborgen ? U verklaart zoveel, maar durft u dat hier nu herhalen ? Mag ik dat noteren ? Gebruik eens uw micro. De camera's draaien, zeg eens in uw micro : 'Ja, ik wil dat de gemeentewet niet wordt geregionaliseerd zonder waarborgen voor de Vlamingen.'

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Van Rompuy, het is vanzelfsprekend dat er geen regionalisering van de gemeente- en provinciewet komt zonder een oplossing voor de faciliteitengemeenten en voor Brussel. *(Rumoer)*

De heer Eric Van Rompuy : De heer Vankrunkelsven beweert dat dat niet ter sprake komt. *(Opmerkingen van de heer Paul Van Grembergen)*

Neen ! U moet allemaal terug leren lezen ! Ik hou dat allemaal bij.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer Van Rompuy, u hebt hier al een uur gestaan, u mag straks nog eens repliceren. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

We noteren dat ook die verworvenheid van de minister-president betreffende de federalisering van de gemeente- en provinciewet nog geen vaststaand feit is, dat er geen garanties gegeven werden en dat ook die buit duidelijk nog niet binnen is.

Ik wil in dat verband de FET van gisteren citeren. 'Het is duidelijk dat de Vlaamse meerderheidspar-

tijen een haalbaar voorstel hebben willen doen. Ze hebben bij de formulering van hun voorstel al rekening gehouden met wat voor de Franstaligen mogelijk aanvaardbaar is. Die Vlaamse redelijkheid resulteert in een halfslachtig voorstel dat erin bestaat de gewesten wel en de gemeenschappen geen fiscale autonomie toe te kennen. Een beetje onderhandelaar trekt nochtans naar de onderhandelingstafel met een maximaal voorstel dat zonodig kan worden afgezwakt, maar niet met een voorstel waar het compromis al ingebakken zit en waarna een verdere afzwakking tijdens de onderhandelingen van de essentie nauwelijks nog iets overblijft.'

De fiscale autonomie was een middel om te komen tot een bepaald, tweeledig doel, mijnheer de minister-president : een efficiënter bestuur, maar vooral, een einde maken aan de miljardenstroom van Vlaanderen naar Wallonië. Uit uw verklaringen – ik hoop dat u daar straks duidelijkheid over schept – blijkt dat fiscale autonomie geen middel meer is maar een doel op zich. Over welke soort fiscale autonomie praten we nu ? U wilt de gewestbelastingen defederaliseren, samen met een deel van de personenbelasting. Daar wordt dan onmiddellijk aan toegevoegd dat dit niet mag leiden tot fiscale concurrentie tussen de gewesten.

Bovendien weigert u zelfs maar een gedeeltelijke splitsing van gezondheidszorg en dergelijke meer, waar nochtans consensus over bereikt was in dit parlement, medeondertekend door uw fractie. U zegt dat er zelfs geen gedeeltelijke splitsing van de sociale zekerheid op de agenda kan worden geplaatst. Fiscale autonomie zonder splitsing van de sociale zekerheid is zonder meer een lege doos. Wat hebben we immers aan een zeer beperkte fiscale autonomie om zelf belastingen te kunnen innen, als die miljarden via transfers in de sociale zekerheid opnieuw worden versast naar Wallonië ? Dat kan toch niet de bedoeling zijn ? De fiscale autonomie moet concurrentie tussen de twee deelstaten toelaten, want anders is het geen fiscale autonomie. Ze moet bovendien worden gekoppeld aan de splitsing van de sociale zekerheid.

Mijnheer de minister-president, u wilt gaan samen zitten met uw Waalse evenknie om een gemeenschappelijke houding te bepalen ten opzichte van het federale niveau. U meent zelfs dat de Vlaamse en de Waalse regering gemeenschappelijke belangen te verdedigen hebben. Ik meen dat niets minder waar is. De Walen zijn er enkel in geïnteresseerd om het federale niveau op korte termijn nieuwe miljarden te ontfutselen. Die miljarden zullen ze dan snel opsouperen om vervolgens opnieuw

Dewinter

met uitgestoken en vragende handen klaar te staan.

Het is een historische, economische en staatkundige wetmatigheid in dit land : meer geld van het federale niveau voor Wallonië betekent meer Vlaams geld voor Wallonië. Op dit ogenblik treedt u in in de perverse logica van het consumptiefederalisme dat Vlaanderen op lange termijn vele extra miljarden zal kosten.

Mijnheer de minister-president, in uw Septemberverklaring zegt u dat uw strategie ten opzichte van de Franstaligen vruchten heeft afgeworpen. Ik vraag me af welke die vruchten dan wel zijn. Bij mijn weten bestaat er nog steeds een minister van Landbouw in de federale regering. De defederalisering van de Buitenlandse Handel, die trouwens nog steeds geen feit is, komt neer op een naamsverandering van de bestaande BDBH. De recente reizen van Filip en Mathilde naar New York en naar Australië hebben aangetoond dat de praktijk, de geest en de mentaliteit van de BDBH springlevend zijn. Tot groot ongenoegen hebben we van heel wat Vlaamse ondernemers die daar aanwezig waren, kunnen vernemen dat ze zich ergerden aan de royaltyshow die voortdurend werd opgevoerd ten koste van concrete handelsbetrekkingen waar dergelijke missies oorspronkelijk toch voor zijn bedoeld.

Om dit aspect af te ronden citeer ik Manu Ruys in een interview dat hij deze zomer in Humo heeft gegeven : 'De Vlaamse regering mist toekomstvisie op de staatkundige en economische situatie van Vlaanderen in België en in Europa. Dewael ontbeert het lef en het doorzettingsvermogen van de zelfverzekerde staatsman. Zijn regering beperkt zich tot een beleid op korte termijn zonder inspiratie en zonder ademruimte'. Dat zijn niet mijn woorden, maar die van de heer Ruys.

Ik moet hem bijtreden. Blijkbaar heeft de Vlaamse regering elke ambitie verloren om eendrachtig als regering van de meerderheid van de bevolking van dit land op te treden, voor zover er trouwens ooit zo een ambitie is geweest. Men schikt zich liever naar de oekazes van de PS, de PRL en het FDF in de doofpotconferentie die de Costa is, in de plaats van voluntaristisch als vertegenwoordiger op te treden van de meerderheid in dit land.

Bij het begin van de 21ste eeuw zou het voor de Vlaamse regering nuttig zijn geweest zich te bezinnen over de vraag welke meerwaarde het voortbe-

staan van de Belgische constructie eigenlijk biedt voor Vlaanderen. Enige reflectie daarover is taboe voor u en uw regering, waar de VU als zogenaamde Vlaams-nationale partij bij uitstek – als we hen mogen geloven – deel van uitmaakt. Dat is het geval in de Septemberverklaring en in de Kleurennota. Daarover wordt met geen woord gerept.

We zijn dus aanbeland bij de Kleurennota die toch ook een onderwerp van debat moet zijn. Ik citeer nu De Standaard van 8 juli 2000 : 'De paars-groengele regenboogcoalitie van VLD, SP, Agalev en VU&ID biedt spektakel : Vlaanderen maakte het voorbije jaar kennis met dansende, zingende, acterende, zich verkledende, spelende, knuffelende, zoenende en reclamemakende ministers.'

Dat is natuurlijk allemaal wel prachtig, maar het beleid wordt niet in het Swingpaleis of in De Laatste Show gemaakt, en ook niet in de sofa bij Bracke & Crabbé. Ik breng hier misschien slecht nieuws voor de leden van deze regering. Persoonlijk ben ik meer geneigd om uw regering te beoordelen op haar politiek functioneren dan op haar optredens in variétéprogramma's.

Uw kleurennota is dus een geschikte maatstaf. Welnu, zelfs ik was onaangenaam verrast door de opeenstapeling van banaliteiten, tot de draad versleten gemeenplaatsen en algemeenheden, het intrappen van ontelbare open deuren in deze nutteloze en kleurloze Kleurennota. De fractie van de CVP heeft terzake terecht de heer Bourgeois geciteerd.

Van een coherent project valt niets te bespeuren. Er zijn geen concrete voorstellen. Over de strategie om de zeer vage en algemene doelstellingen te bereiken, wordt helemaal niet gerept. In de algemene beschouwingen worden een aantal problemen vermeld, zonder dat daar in het stuk over de voorstellen ook maar met een woord over wordt gerept.

Mijnheer de minister-president, het enige domein waar u min of meer concreet wordt, is het vreemdelingenprobleem. In nauwelijks bedekte termen pleit u op pagina 21 voor het verlenen van stemrecht aan niet-Europese vreemdelingen. De VLD-kiezers zullen graag van u vernemen dat u stelt dat men de stap moet durven te zetten naar een echte multiculturele samenleving met daadwerkelijke inspraak van de vreemdelingen in onze steden en gemeenten. Ik hoop dat u in uw repliek ook de moed van uw overtuiging zult opbrengen en uitleggen wat u bedoelt met die 'daadwerkelijke inspraak'. Houdt dit stemrecht in of niet ? Indien het geen stemrecht is, wat dan wel ? Heel wat van uw kie-

Dewinter

zers zouden graag voor 8 oktober weten wat u met deze passus wenst te bereiken, wat de juiste inhoud en verklaring is.

In het verlengde van de Kleurennota wens ik ook nog even in te gaan op het zogenaamde Stadsvernieuwingsfonds, waarmee men blijkbaar samen met het SIF een aantal initiatieven in onze grootsteden moet realiseren. Bij het begin van de legislatuur, en ook tijdens de vorige, heeft de VLD herhaaldelijk – en terecht – kritiek gegeven op het grootstedelijk beleid. Deze regering is nu echter een jaar aan de macht. Qua beleid is er echter bijna geen enkele verandering merkbaar. Men heeft de verantwoordelijkheden enigszins verschoven. Daar is het echter bij gebleven. Aan het SIF noch aan de doelstellingen heeft men geraakt. De versnippering is nog altijd totaal en algemeen. Heel veel middelen zijn er niet. Inzake het grootstedenbeleid worden er geen andere klemtonen gelegd.

Ik had gedacht en gehoopt dat uitgerekend met de VLD, de partij die voorheen zoveel kritiek had, een aantal nieuwe accenten zouden worden gelegd. Dat is echter niet het geval. Het miljard dat de regering uittrekt voor het Stadsvernieuwingsfonds, is veel te weinig. Het is me ook niet duidelijk wat men van plan is met dat fonds. Zal men investeren in een aantal grootsteden zoals Antwerpen, Gent, Mechelen, Brussel en misschien enkele andere? Of zal men het bedrag versnipperen over zoveel steden in Vlaanderen? Hoe zal dit precies in zijn werk gaan? Wat zijn de prioriteiten en de criteria?

Mijnheer de minister-president, of het nu om de vreemdelingenproblematiek gaat of om het institutionele dossier: u stelt teleur. Als ik dat zeg, gelooft u het niet en hecht u er geen waarde aan. Daarom weef ik in mijn uiteenzetting graag citaten van mensen waarvan ik denk dat u er meer achting voor hebt dan voor mij.

Ik lees er eentje voor van de heer Derk Jan Eppink, voormalig politiek redacteur van De Standaard. Begin juli schreef hij over 'een tragische neergang van het Vlaamse niveau. Bij de eerste verkiezing in 1995 leek Vlaanderen de plaats waar het ging gebeuren, maar het viel tegen. De Vlaamse Leeuw vertoont schoothondjesgedrag. (...) De enig grote Vlaamse regeerdaad is het definitieve einde van Doel, met de groenen op de pijnbank. Wat Egmont was voor de VU, is Doel voor Agalev: zelfverloochening omwille van de macht.' Hij omschrijft de Vlaamse regering als 'een veredeld sche-

pencollege'. Dat zijn niet mijn woorden, maar van een gezaghebbend journalist.

De Vlaamse regering gelooft niet in haar toekomst. Dat blijkt ook uit het feit dat op twee of drie uitzonderingen na, alle Vlaamse ministers van de gemeenteraadsverkiezingen gebruik maken om het hazenpad te kiezen. Ze trekken met de staart tussen de benen naar hun respectieve steden en gemeenten: de heer Sauwens naar Bilzen, mevrouw Vanderpoorten naar Lier, de heer Stevaert naar Hasselt, de heer Landuyt naar Brugge en de heer Dewael naar Tongeren. Deze lijsttrekkers hebben de ambitie om op 8 oktober burgemeester te worden. Ze leggen hun kiezers zonder blikken of blozen uit dat ze, als ze verkozen worden, dat mandaat misschien niet onmiddellijk, maar dan toch op termijn zullen uitoefenen. Voor hen is dat een soort van politieke levensverzekering, om hun politieke toekomst veilig te stellen.

Blijkbaar geloven ze niet in hun toekomst als ministers en in de politieke toekomst van deze regering en haar project. Dit getuigt niet van veel vertrouwen in zichzelf en in de regering. Ik heb daar begrip en respect voor: het is echt wel moeilijk te geloven in deze regering en haar project. Er is gewoonweg geen project. Deze regering heeft geen toekomst, want ze is de vazal van de Belgische regering, en dat zal zo blijven.

Anders dan de CVP is het Vlaams Blok een oppositiepartij die er niet koste wat het kost wil bijhoren. We gaan niet plat op onze buik liggen om toch maar deel te kunnen nemen aan de machtsuitoefening.

De heer Eric Van Rompuy: Wanneer gaan we plat op onze buik liggen? Iedereen vindt dat we een harde oppositie voeren.

De heer Filip Dewinter: U voert bijlange niet een scherpe oppositie, wel integendeel. U voert een oppositie in alle richtingen, zonder concrete doelstellingen. Ik ken uw concrete doelen niet, behoudens één: zo vlug mogelijk opnieuw in de regering zeten. En dat is precies het verschil met een partij als het Vlaams Blok. Wij voeren een principiële oppositie. Wij hoeven niemand naar de mond te praten. Wij kunnen openlijk zeggen wat een grote meerderheid van de bevolking denkt.

De heer Eric Van Rompuy: Wenst u niet uw verantwoordelijkheid op te nemen en te besturen?

De heer Filip Dewinter: Deze regering verschilt niet fundamenteel van de vorige. Toen was er een

Dewinter

coalitie van SP en CVP ; vandaag is er een coalitie van de VLD, Agalev en – ik was ze bijna vergeten – de Volksunie. Dat laatste is verklaarbaar, mijnheer Van Grembergen. We horen niets meer van u. We weten amper of uw partij nog wel bestaat. Vandaag speelt u een ondergeschikte rol in de regering.

Maar er is geen verschil tussen deze regering en de vorige : het is één pot nat. Het is uiteindelijk dezelfde regering, weliswaar met andere partijen maar met eenzelfde non-beleid. Er wordt wat geprotst in de marge. Er worden initiatieven genomen die voor de hand liggen en die elke coalitie zou nemen. Ik merk geen fundamenteel verschil met het verleden. Er is geen vernieuwing. Ze werkt in ieder geval niet, aangezien ze niet aanwezig is.

Volgens Derk Jan Eppink, voormalig politiek redacteur van De Standaard, is er alleen het schoothondjesgedrag. Volgens De Standaard zijn er enkel de dansende, acterende, zich verkledende en spelende, knuffelende, zoenende en reclame voerende ministers. Er is alleen, dixit Manu Ruys, een kortetermijnbeleid zonder inspiratie en zonder ademruimte. Daarom kunnen wij deze septemberverklaring niet goedkeuren. (*Applaus bij het VB*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.45 uur.*
